Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ
ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 243 (8983). ● 1986 йил 26 декабрь ● жума ● Баҳоси 3 тийин.

КПСС XXVII СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ — ҲАЁТГА!

● Пойтахтимиз қурилишларида

СУРЪАТГА СУРЪАТ ҚЎШИБ

✦ «ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ»га қарашли 159-трестнинг 8-қурилиш бошқармасининг А. Мусаев етакчилигидаги бригада коллективи Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институти талабалари учун 9 қаватли 502 ўринли бинони бунёд этаяптилар. Бу комплекс бригада бошлиғи 33 йиллик бинокорлик тажрибасига эга. Бригадада турли миллатлардан ташкил топган 22 бинокор меҳнат қилади. Уларнинг барчаси 4—5 хил турдош касбларни эгаллаб олгани бригаданинг унумли ишлашининг асосий омили бўляпти. Бригада доимо планларини 20—30 процент ошириб бажаради. Бунда машъал бинокорлардан Жўра Пўлатов, Озод Бобожонов, Тошпўлат Абдуллаев, Алексей Анесов кабиларнинг улушлари катта бўлмоқда.

С. СУЛТОНОВ.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюросида

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Бюроси 24 декабрь куни бўлиб ўтган навбатдаги мажлисида Ўзбекистон ССР Автомобиль транспорти министрлигининг кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялашга оид иши тўғрисидаги масалани кўриб чиқиб, уни КПСС XXVII съезди талабларига мос келмайди, деб топди.

Тармоқ раҳбарлари кадрларни танлашга юзаки ёндашмоқдалар, юқори лавозимларга кўтарилиши белгиланган номзодларни партия йиғилишларида, меҳнат коллективларида муҳокама қилмаяптилар. Натижада яхши тайёргарлик кўрмаган ва ташаббуссиз ходимлар, бўшанг ташкилотчилар кўпинча масъулиятли участкаларга кўтарилмоқда. Министрлик аппаратидаги мутахассисларнинг ярми зарур профессионал тайёргарликка эга эмас. Ҳозирги вақтда номенклатурадаги ҳар беш лавозимнинг бири бўш турибди ёки коллегия тасдиқламаган ходим томонидан бажарилмоқда. Топширилган ишни уддалай олмаган ёки аввалги ишда ўз обрўсини тўкиб қўйган шахсларни бир лавозимдан иккинчи лавозимга ўтказиш фактларига йўл қўйилмоқда. Ёш мутахассисларни, ташкилотчилик қобилиятига эга бўлган хотин-қизлар, ишчиларни юқори лавозимларга кўтаришга кам эътибор берилмоқда. Кадрларнинг ишчан резерви вужудга келтирилмаган, аттестация ва стажировкалардан суст фойдаланилмоқда. Кадрларнинг ғоявий чиниқиши ва профессионал ўсишини кучайтириш борасида тегишли ишлар олиб борилмаяпти.

Марказий Комитет Бюроси министрлик аппаратининг иш формалари ва методлари ҳозирги талабларга жавоб бермаётганлигини қайд этиб ўтди. Тармоққа раҳбарлик қилишда кабинет услуби, мажлисбозлик, қоғозбозлик устун келмоқда.

Министрлик ва унинг бўлинмаларининг бошланғич партия ташкилотлари аппарат ва маъмурият фаолиятини назорат қилиш ҳуқуқидан суст фойдаланмоқдалар.

Бу камчиликлар тармоқни ривожлантиришга тўғаноқ бўлиб, автомобиль транспорти беқарор ишлаётганлигининг асосий сабабларидан биридир. 1986 йилнинг январь-ноябрь ойларида асосий техникавий-иқтисодий кўрсаткичлар бажарилмади. Меҳнат унумдорлигини ўстириш суръатлари планлаштирилган даражадан орқада қолмоқда. Фан-техника тараққиёти ютуқларини жорий қилиш планлари барбод этилди, ишлаб чиқариш базасини ривожлантиришга ва ишловчиларнинг турмуш шароитларини яхшилашга ажратилган капитал маблағлар ўзлаштирилмаяпти.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюроси қабул қилинган қарорда министрликнинг партия ташкилоти ва раҳбарларидан мавжуд камчиликларни бартараф этиш ва республика халқ хўжалигининг ана шу муҳим тармоғи олдига қўйилган вазифалар сўзсиз амалга оширилишини таъминлаш юзасидан узил-кесил чоралар кўришни талаб қилди.

Марказий Комитет Бюросининг мажлисида 1986 йилги пахта ҳосилини йиғиштириб олишга мактаб ўқувчилари ва студентларни жалб этишда бир қанча раҳбарларнинг нотўғри ҳаракатлари тўғрисидаги масала кўриб чиқилди. Партия комитетлари ва совет органларининг йўл қўйиб бериши оқибатида бир қанча жойларда раҳбарлар Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг қарорига бепарво қараб, мактаб ўқувчилари ва студентларнинг қишлоқ хўжалик ишларида қатнашиши юзасидан белгиланган муддатларни қўпол равишда бузишга йўл қўйдилар, уларнинг меҳнати ва турмуши учун нормал шароитларни яратиб бермадилар. Қорақалпоғистон АССРда, Жиззах ва Қашқадарё областларида бу масалага айниқса масъулиятсизлик билан муносабатда бўлдилар.

Марказий Комитет Бюроси тегишли министрликлар ва идоралардан, область партия комитетлари ва область ижроия комитетларидан бу ишда тартиб ўрнатишни талаб қилди ҳамда қайд этиб ўтилган камчиликларга бундан буён йўл қўйиб бўлмаслиги тўғрисида бир қанча раҳбарларни огоҳлантирди.

Бутуниттифоқ «Союзхлопок» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг фаолиятида йўл қўйилган жиддий камчиликлар тўғрисидаги масала тингланди. Бирлашма раҳбарлари ва партия комитети илмий тадқиқот ишларини ташкил этишда тубдан қайта қуриш зарурлиги тўғрисида тегишли хулосалар чиқариб олмаганликлари, пахтачиликни ривожлантиришнинг энг муҳим проблемаларини ҳал этишга коллективни сафарбар қилишни таъминлай олмаганликлари айтилди.

Кейинги йилларда «Союзхлопок» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси ғўза парваришининг актуал масалаларига доир биронта ҳам муҳим ечимни бажармади. Ўтган беш йилликда нихоясига етказилган 37 ишдан атиги 6 таси республиканинг колхоз ва совхозларида фойдаланилди. Тадқиқотларнинг анча қисми паст даражада ўтказилмоқда, яратилаётган ғўза навлари талаб этилувчи технологик параметр ва хоссаларга эга эмас. Илмий кенгаш фаолиятида жиддий қусурлар бор. Илмий кадрларни тарбиялаш ва тайёрлаш иши юқори даражада эмас. Бирлашманинг бош директори академик А. Имомалиев илмий тадқиқотларни ташкил этишдан ўзини четлатиб қўйган, ўтказилаётган ишларга танқидий баҳо бермайди, ўз-ўзини мақташ ва дабдабабозлик вазиятига тоқат қилиб келмоқда.

Шу жиддий камчиликларни тугатишда партия ташкилотининг роли пасайтириб юборилган. Бирлашманинг партия комитети иш натижалари учун маъмуриятдан талабни бўшаштириб юборган, илмий-техника планлари бажарилишини барбод этаётган коммунистларга принципиал баҳо бермаяпти, тадқиқотларга ажратиладиган пул маблағларидан самарасиз фойдаланиш фактларига тоқат қилиб келмоқда.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюросининг қарори билан бирлашма бош директори А. Имомалиев лавозимидан бўшатилди. Оржоникидзе район партия комитетининг бюроси мана шу камчиликлар учун унга КПСС аъзосининг ҳисоб карточкасига ёзиб қўйиш шарти билан виговор эълон қилганлиги маълумот учун қабул қилинди.

Оржоникидзе район партия комитетига ҳамда бирлашма партия комитетига ишларнинг аҳволини тубдан яхшилаш, коллективдаги маънавий-психологик муҳитни соғломлаштириш, коммунистларни, барча ходимларни ўтказилаётган тадқиқотларнинг илмий даражасини оширишга, пахтачиликда фан-техника тараққиётини жадаллаштиришга сафарбар этиш чораларини ишлаб чиқиб, амалга ошириш вазифаси топширилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Бюроси Наманган область Норин район партия комитетининг колхозлар далачилик бригадалари бошлиқларини сайлаш борасидаги тажрибасини маъқуллади. Марказий Комитет бўлимларининг ушбу масала хусусидаги хати матбуотда эълон қилинади.

Марказий Комитет Бюросининг мажлисида партия турмушига, республикани иқтисодий ва социал ривожлантиришга оид бошқа баъзи масалалар ҳам муҳокама этилди ва улар юзасидан қарорлар қабул қилинди.

КПСС XXVII СЪЕЗДИ

ЯНГИ ЙИЛНИ МЕҲНАТ ЗАФАРЛАРИ БИЛАН КУТИБ ОЛАЙЛИК!

● СЕРВЕР Бекиров ва Виктор Гришинлар Чирчиқ трансформатор заводида меҳнат қилишади. Улар кунлик иш нормаларини 100—120 процент бажариш билан бирга давлат қабулига топширилаётган трансформаторлар сифатини янада яхшилашда ҳам фаол иштирок этишяпти. Суратда: С. Бекиров ва В. Гришин.

Н. Шарипов фотоси.

*

Юқори унум билан

СУТ МИҚДОРИНИНГ кўп ёки кам бўлиши, табиийки, сигирларга берилаётган озуқанинг сифатига боғлиқ. Бу қишлов даврида, айниқса, катта аҳамиятга эга. Шунинг учун ҳам бу кезларда озуқа цехларининг тўла қувват билан ишлашига эришиш зарур. «Тошкент» совхози озуқакорлари бу масалага алоҳида эътибор бермоқдалар. Сут-товар фермасидаги озуқа цехида кунига 15—16 тоннадан озуқани буғлаб, тайёрлаб берилмоқда. Натижада маҳсулдорлик анча юқори бўлмоқда.

Ҳозирги кунда фермада 234 бош соғин сигир бўлиб, уларнинг ҳар биридан 8—9 килограммдан, жами 1800—1850 килограмм сут соғиб олинмоқда. Сутнинг ёғлилик даражаси ҳам нормадагидан анча ортиқ, 3,7—3,8 процентни ташкил этаяпти. Бунда албатта, озуқа цехи коллективининг ҳам муносиб улуши бор. Цех ишчилари масъулиятни чуқур англаган ҳолда, юқори унум билан меҳнат қилмоқдалар. Бу ўринда, айниқса, Ю. Баҳромов, А. Зияёв, Ҳ. Ғуломов каби ишчиларнинг номини алоҳида қайд этиш лозим.

М. РИХСИЕВ,
Тошкент райони.

ЎЗЛАРИ ПАРДОЗЛАШМОҚДА

Янги йил арафасида «Узбекшахтастрой» трестининг 16 нафар ишчиси шаҳар марказида бунёд этилаётган янги квартираларга кўчиб кирадилар. Унгача эса улар янги уйнинг пардозлаш ишларини ўзлари бажарадилар.

Бу ажойиб ташаббусни трестнинг бирлашган касаба союз комитети ўйлаб топди. Касаба союз комитети квартира олиш учун навбатга турган кишиларга: декабрь ойи охирида янги квартира олмоқчи бўлсангиз шаҳарсозлик бошқармаси қурувчиларига ёрдамлашинг, деб таклиф қилишди. Пардозлаш ишларини кўнглингиздагидек қилиб оласиз, деб қўшиб ҳам қўйишди.

Шундай қилиб, шаҳарсозлик бошқармаси билан шартнома тузилди. Трест ишчилари зарур материаллар билан таъминланди. Ангрен шаҳрининг 3/2 кварталида қурилаётган беш қаватли уйда ишлар қизиб кетди. Янги квартира эгалари бу ерда ишдан кейин, шанба-якшанба кунлари оила аъзолари билан пардозлаш ишларини амалга оширмоқдалар.

А. ҒУЛОМОВ.

АКА-УКА МУСОБАҚАСИ

АКА-УКА механизаторлар Рустам ва Мамат Абдуллаевлар Бўка районидаги «Партия XIX съезди» колхозининг Сойибжон Худойқулов бошлиқ бригадасида меҳнат қилишади. Улар бу йилги мавсумда ҳам жонбозлик кўрсатиб ишладилар ва етиштирилган ҳосилнинг қарийб 80 процентини машиналарда териб беришди. Ака-укаларнинг ҳар бири бункерлардан 110—120 тоннадан «оқ олтин» тўкишди.

Ҳосилдан бўшаган ерларни пешма-пеш ғўзалардан тозалаб, ўғит солиб, чуқур ва сифатли шудгорлашда ҳам улар бошқаларга намуна бўлдилар.

Айни кунларда техникани янги мавсумга сифатли созлаш бўйича ўтказилаётган ўзаро социалистик мусобақада ҳам ака-укалар илғорлик қилишмоқда.

Н. ТУРСУНОВ.

БУТУНИТТИФОҚ ФЕСТИВАЛИ ДАВОМ ЭТАДИ

24 декабрь куни Тошкентда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари С. У. Султонова раислигида Улуғ Октябрнинг 70 йиллигига бағишланган иккинчи Бутуниттифоқ халқ ижодиёти фестивали ташкилот комитетининг мажлиси бўлди. Халқ талантлари кўригида республиканинг умумий таълим мактаблари, мактаб-интернатлари, мактабдан ташқари муассасалари, болалар уйларининг қатнашиши тўғрисидаги масала кўриб чиқилди. Ёш авлодни тарбиялаш билан шуғулланаётган ташкилотларнинг моддий базасини мустаҳкамлаш, болалар ҳаваскорлик тўгараклари ва физкультура коллективлари раҳбар кадрларининг малакасини ошириш зарурлиги уқтириб ўтилди.

Фестивалда бир қанча корхоналар ва ташкилотларнинг комсомол ташкилотлари ҳамда маданий-маърифий муассасалари иштирок этиши тўғрисидаги ахборот ҳам мажлисда тингланди. Аҳолининг дам олишини ташкил этиш формаларини такомиллаштириш, меҳнаткашларнинг қобилият ва истеъдоди янада кенг намоён этилишига кўмаклашиш зарурлиги айтилди.

(ЎзТАГ).

«ЗАНГОРИ КЕМА»ЛАР ТАЛАБГА ЖАВОБ БЕРЯПТИМИ?

РЕСПУБЛИКАМИЗ мамлакатда «оқ олтин» етиштиришнинг асосий базаси ҳисобланади. Ҳозирги даврда Иттифоқ хирмонига етказиб берилаётган миллионлаб тонна пахтани машина-механизмларсиз йиғиштириб олишни тасаввур ҳам қилиб бўлмайди. Жами ҳосилнинг 70 фоизи «зангори кема»лар билан териб олинаётгани бунинг ёрқин далилидир. Ҳар йили республикамиз пахта далаларида 40 мингтадан ортиқ ана шундай агрегатлар ишлатилмоқда. Бироқ, тан олиш керакки, пахта териш машиналари оммавий равишда ишлаб чиқарила бошланганига 40 йилга яқин муддат ўтган бўлишига қарамай улар пахтакорларнинг талаб-эҳтиёжини тўла қондирадиган, деҳқонларни мамнун этадиган даражада такомиллашгани йўқ. Эндиги вазифа — ана шу мақсадга эришишдан иборатдир.

ДАВЛАТ ҚАБУЛИГА ТАЙЁРГАРЛИК ҚАНДАЙ БОРМОҚДА

Корхонамизда давлат қабулининг жорий этилиши бу мақсаднинг тезроқ амалга ошишида муҳим омил бўлади. Заводда ташкил этилган ишчи комиссияси давлат қабули шароитларида ишлашга тайёргарликнинг қандай бораётганини мунтазам назорат қилмоқда. «Мастерлар куни», «Сифатни баҳолаш куни», партком кенгаши, касаба союз ва доимий фаолият кўрсатувчи ишлаб чиқариш комиссияси кенгашлари давлат қабулига тайёргарлик масалаларига бағишланди.

Тайёргарлик жараёнида цехларнинг зарур асбоб-ускуналар, материал ва хом ашё билан таъминланганлиги текширилади, норматив-техникавий ҳужжатлар инвентаризация қилинмоқда, техникавий ҳужжатлар қайта ишлаб чиқилмоқда. Чунки давлат қабули хизматига тайёр маҳсулотни қабул қилиш, ускуна ва асбобларнинг ҳолатини, ишлаб чиқариш ва маҳсулот сақлаш шароитларини текшириш каби вазифалар киради. Агар илгари инженер кадрлар ишига асосий эътибор қаратилган бўлса, эндиликда цехлар партия ва жамоат ташкилотлари билан ҳамкорликда ташкилий-тарбиявий ишларни кучайтирмоқдалар. Ҳар бир ишчининг онгига олдимизда турган вазифаларнинг нақадар муҳимлиги етказилиши керак. Бу вазифа эса ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатини оширишдан иборатдир. Завод мутахассислари нуқсонларни бартараф этиш бўйича умумкорхона программасини тайёрладилар ва ишлаб чиқаришга жорий этмоқдалар.

— Мен бу беш йилликда сифат ниҳоятда ортади деган фикрни таъкидламоқчи эмасман, — дейди техника назорати бўлимининг бошлиғи Ю. Исмоилов. — Партия ва давлат олдимизга қўйган вазифаларни тўлиқ бажариш учун бир беш йилликнинг ўзи кифоя қилмайди. Айни пайтда шунга ишончим комилки, ташсельмашчилар пахта териш машиналарининг сифати кескин яхшиланиши учун барча тажриба ва маҳоратларини ишга соладилар.

Илмий техника тараққиётини жадаллаштириш ишлаб чиқарилаётган машиналар техникавий даражаси ва сифатини ошириш билан узвий боғлиқдир.

Механика-йиғув цехида 14 та энг замонавий автомат агрегат ва махсус ускуналар ўрнатилди. Тайёрлаш-темирчилик цехида қувурларни кесадиган механизация воситалари комплекси жорий этилди. Шунингдек, штамплаш асбобини мустаҳкамлайдиган усул жорий этилди. Бу ишларнинг кўпчилиги «Технолог» илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси билан ҳамкорликда амалга оширилмоқда.

Янги техника ва илғор технология — сифатнинг гарови. Бироқ, асосий ва ёрдамчи ишлаб чиқаришда технологияни такомиллаштириш эса комплекс механизация ва автоматизация амалга оширилмаган шароитда кутилган натижани бермайди. Ишлаб чиқариш технологияси умуман янгилангандагина мақсадга эришиш мумкин. Шу йилнинг ўзида роботлашган технологик комплексларни ташкил этиш бўйича иш бошлаб юборилди.

Ўн иккинчи беш йиллик мобайнида заводда ўтган беш йилликдагига нисбатан икки баравар кўп ташкилий-техникавий тадбирларни жорий этиш кўзда тутилган. Жумладан, 150 робот ва монипуляторлар, 19 ярим автомат ва автомат линиялар, 30-роботлашган технологик комплекслар, 160 та махсус автомат ва ярим автомат ускуналар ўрнатилади.

Бу мақсадларга эришиш учун заводда конструкторлик бўлими ва станоксозлик цехи ташкил этилди. Шу йилнинг ўзида юқоридаги бўлинмалар юксак техника даражасига эга бўлган 15 та станок, сонли программа билан бошқариладиган экспериментал станокларнинг дастлабки модулларини тайёрлайдилар.

Сифат масаласида инсон омили муҳим ўрин тутади. Чунки ана шу янги техника ва технологияни одамлар бунёд этади, янгиликни жорий этишда одамлар қатнашади. Юқори сифатли маҳсулот берадиган янги машиналарда одамлар ишлайди. Барча янгиликлар бевосита цехларда жорий этилади, шунинг учун бунда мастерлар ва ишчиларнинг муносабати муҳим аҳамият касб этади. Социалистик мусобақада пластмасса участкасидан М. Климова бошлиқ бригада илғорлар сафида боряпти. Улар зиммасидаги планни 7,1 процент ошириб бажариш билан чекланиб қолмай, тайёрланган маҳсулотнинг юз фоизини биринчи тақдимдаёқ топширяптилар. Я. Хабибулин бошчилик қилаётган қуюв участкаси «Узбексельмаш» заводи билан кооперация бўйича тайёрланадиган деталларни ишлаб чиқаради. Мана шу бригаданинг аниқ ва сифатли ишлаши натижасида заводимиз ишончли шерикка айланди. Г. Зарипов бошлиқ бригада ҳам галваник ишловдан сўнг барча деталларни биринчи тақдимда топширмоқда.

А. Ан бошлиқ қуювчилар бригадаси К. Ҳимматов бошлиқ кесувчилар бригадаси, чўян қуйиш участкасидан А. Фогель бошлиқ бригада, Т. Молчанов бошлиқ асбобсозлар бригадаси коллективлари ҳам соз ва сифатли маҳсулот тайёрлашда намуна бўлмоқдалар.

Ташсельмашчилар давлат қабулига жиддий тайёргарлик кўришяпти. Шу муносабат билан Миср Араб республикаси давлат машинасини синаш станциясида ўтказилган тажрибани эслаш жоиздир. У ерда бизнинг 14-ХВ-2,4А машинамиз ва АҚШнинг «Джон ДИР-9910» маркали машинаси синовдан ўтказилди. Шунда бизнинг машинамиз қатор сифатлари билан Америка комбайнидан устунлигини намойиш этди. Буни Миср Араб республикаси Қишлоқ хўжалиги министрлиги мутахассислари ва раҳбарлари ҳам таъкидлашди. Бизнинг машинамиз биринчи теримда 85 процент пахтани, иккинчи теримда эса 90 процент пахтани териш имкониятига эга. Икки теримда унумдорлик 0,35 гектар-соатни ёки 6,9 центнер-соатни ташкил этади. Комбайнимиз икки теримда 90 процент ҳосилни йиғиштириб олиши билан 100 теримчининг ишини бажаради. Бунда ҳосил таннархи қўл теримдагидан икки баравар кам бўлади ва бу баҳо Америка машинасидан икки баравар арзонга тушади.

Ҳозир ташсельмашчиларнинг барча фикр-ўйлари тезроқ, муваффақият билан қайта қуриш марраларини эгаллаш ва ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг энг замонавий сифат даражасини таъминлашга қаратилган.

В. КЛЕМЕНТЬЕВ,
«Ташсельмаш» заводининг катта инженери.

ТАШКИЛИЙ КОМИТЕТ МАЖЛИСИ

КЕЧА уруш ва меҳнат ветеранлари Тошкент область ташкилотини таъсис этиш бўйича ташкилий комитетнинг биринчи мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисни ташкилий комитет раиси — Тошкент область партия комитетининг секретари Ш. З. Камолхўжаев олиб борди.

Мажлисда ташкилий комитетнинг бош вазифаси — катта ҳаёт тажрибасига эга бўлган ветеранларни область ижтимоий-сиёсий, иқтисодий ва маданий ҳаётига, ёш авлодни совет ватанпарварлиги ва социалистик интернационализм, СССР халқлари дўстлиги, сиёсий ҳушёр, интизомли, меҳнатга онгли муносабатда бўлиш, социалистик Ватан ҳимоясига доимо тайёр туриш руҳида тарбиялашга жалб этишдан иборат эканлиги таъкидланди. Уруш ва меҳнат ветеранлари ташкилоти пенсионерларнинг ҳаёти ва турмушини янада яхшилаш билан боғлиқ бўлган масалалар, уларнинг дам олишини уюштириш муаммоларини ҳал этишда фаол иштирок этади.

Мажлисда ташкилий комитет иш плани тасдиқланди.

● МУҲАЙЁ Қурбонова 28 йилдан бери Тошкентдаги бадиий буюмлар ишлаб чиқариш бирлашмасида меҳнат қилиб келмоқда. Унинг тиккан палаклари сифатлилиги билан ажралиб туради. Суратда: М. Қурбонова шогирди Б. Азимова билан.

А. Тўраев фотоси.

КЕЛГУСИ ҲОСИЛГА ЗАМИН

ТОШКЕНТ районидаги Ильич номли колхоз меҳнаткашлари ўн иккинчи беш йилликнинг дастлабки йилида сабзавот ва картошкадан мўл ҳосил етиштирдилар. Давлатга пландаги 9502 тонна ўрнига 9510 тонна сабзавот, 1464 тонна ўрнига 1830 тонна картошка топширдилар. Ҳар гектар ердан ўртача 300—350 центнердан ҳосил йиғиштириб олинди.

Хўжаликда илғорлар тажрибасини оммалаштиришга катта эътибор берилмоқда. Колхознинг Абдулла Азимов бошчилик қилаётган бригадаси аъзолари ҳосилдорликни гектар бошига салкам 400 центнерга етказиб, барчага ибрат бўлишди. Бу коллектив айни кунларда келгуси йил ҳосилига мустаҳкам замин тайёрламоқда.

Умуман колхозда кузги-қишки ишлар юзасидан белгиланган тадбирлар уюшқоқлик билан ўтказилмоқда. Ерлар сифатли шудгорланди. Айни кунларда далаларга маҳаллий ўғит ташиб чиқариш қизғин давом этмоқда. Теплицада эса эртаки экинларнинг уруғлари сепилди. Улуғ Октябрнинг 70 йиллиги нишонланадиган йилда хўжалик меҳнаткашлари сабзавот ва картошкадан янада баракали ҳосил олишга аҳд қилишган.

А. ШАМШИЕВ.

БУ МАВЗУ ИЗЧИЛЛИКНИ ТАЛАБ ЭТАДИ

Матбуот сўзининг обрўси, газетанинг таъсири коллективнинг маҳоратига, кадрларнинг малакаси ва етуклигига, сезгирлиги ва мавзуларни тўғри танлай билишига, нуқсон ва камчиликларни дадил ва ошкора очиб ташлашига кўп жиҳатдан боғлиқ бўлади. Айниқса, атеистик мавзулар қаламга олинганда факт ва ҳодисаларнинг илмий асосланганлиги, ошкоралик, омилкорлик ҳамда чуқур таҳлил муҳимдир.

Бўстонлиқ районида чиқадиган **«Коммунизм учун» — «Коммунизм ушын»** газетаси соҳифаларига назар ташлайлик. Холисона қайд этиш керакки, кейинги вақтда атеистик тарбия масалалари газетада жиддий ва долзарб мавзулар қаторида тилга олинмоқда. Газетанинг деярли ҳар бир сонида дин ва унинг зарарли оқибатлари ҳақида ўқувчилар хабардор қилиб борилмоқда. Совет турмуш тарзини пропаганда қилувчи материаллар кўпаймоқда, эскича урф-одат ва маросимлар, бизга ёт бўлган иллатлар қораланмоқда. Оммада уларга қарши муросасизлик ҳиссини уйғотишга ҳаракат қилинмоқда.

Шу муносабат билан диққатингизга газетанинг шу йил 24 май сонида босилган «Ишонмаймиз» сарлавҳали корреспонденциясидан қуйидаги сатрларни ҳавола қилмоқчимиз. Уни Чорвоқ посёлкасидан газетхон Қодир Қўчқоров ёзиб юборган. У «дин даволамайди, аксинча заҳарлайди» деб қўя қолмайди. Диндорликнинг хунук оқибатларини ўзининг турмуши мисолида конкрет баён қилади: «Ўзларингиз биласиз,— дея у газета орқали кенг оммага мурожаат этиб ёзади,— баъзи диндор аёллар эшикма-эшик юриб, кинначи ахтаришади. Бизнинг оиимиз эса, дам олиш куни келиб ўз невараларига дам солиб кетади. Қандай қилиб?— деган савол туғилади. Уч бўлак нонни синдириб олиб, неварасини қучоқлайди ва алланималар деб вижирлашга тушади. Бечора бола калхат қўлига тушиб қолган жўжадек кампирнинг қўлидан чиқишга ҳаракат қилади... Ойимга бундай нарсалар эскилик сарқити эканлигини тушунтиришга уринсам ҳам ҳеч қандай натижа чиқмади. Аксинча, уларнинг ўзлари мени, «ҳеч нимани тушунмайдиган оми одам»га чиқариб қўйдилар.

...Хуллас, кинна солдириш оқибатида уч ёшли ўғлим Фарҳоднинг дарди ўтиб кетибди. Сариқ касали билан оғриган ўғилчам 26 мартдан 9 майгача касалхонада даволанди. Шифокорлар ўғлимга яна қайта ҳаёт бахш этдилар. Энди ҳеч-ҳеч динга, киннаю «пари»ларга ишонмаймиз. Ахир, «кинна кирди» деб ширингина ўғилчамиздан ажралиб қолаёздик-да!».

Бу аянчли воқеани бошқа ҳеч ким эмас, диннинг уйдирмасию, унинг барча фатволарининг пуч эканлигини ўз бошидан ўтказган аламзада «табиб» ёзяпти!.. Биз бу ерда шуни таъкидлашни истардикки, баъзан газетада босилган шунга ўхшаш кичик бир корреспонденция ҳаётдан йироқ бўлган «катта» мақолаларга нисбатан кучли таъсир кўрсатиши турган гап.

Лекин газета саҳифаларини кўздан кечириб, бундай таъсирчан материалларнинг ҳали кам эканлигидан афсусландик. Аксинча, «ура-ура»чилик, ялпи «қамраб олиш», гоҳо факт ва рақамлар қалаштириб ташланган, гоҳо ноаниқ ва адрессиз мақолаларга ҳам кенг ўрин берилаётганлиги яққол сезилиб турибди. Масалан, «Қабрини топа олмади» (28 октябрь 1986 йил) мақоласини олиб кўрайлик.

Унда муҳим масала ўртага қўйилган. Қишлоқда турмуш маданиятини ошириш, янгича урф-одатларни кенг оммалаштириш, хусусан, қабристонларни ободонлаштириш, ўтганлар хотирасига ҳурмат бажо келтириш ҳозирги даврда замонавий мазмун касб этмоқда. Лекин шу билан бирга диний маросимлар ўтказишга, домлаю-имом чақириб, қуръон ўқитишга

РАЙОН ГАЗЕТАСИ ВА АТЕИСТИК ТАРБИЯ

берилиб кетиб, хатто ўз яқинларининг қабрини унутиб қўяётганлар районда ҳам оз эмас. Муаллиф шу ҳақда конкрет, аниқ адресли гаплар айтиш ўрнига умумий мулоҳазалар билан чекланади. У «афсуски юқоридаги каби воқеалар аччиқ ҳақиқат» дейдию, аммо ана шу ҳақиқатни очиқ айтмайди. Ака-укалар отасидан қолган меросни бўлиб олиш илинжида идорама-идора, судма-суд қатнаб йиллар ўтибди-ю, охир-оқибатда падари бузрукворларининг хароба мозорини ҳам тополмай қолишибди...

Кўриниб турибдики, бу ҳар бир инсонни ўйлашга мажбур қиладиган факт. Хўш, мақолада тилга олинган «номаълум ака-ука»лар кимлар эди? Нега муаллиф уларнинг адреси ва номларини газетада дангал эълон қилишдан чўчиди?

КПССнинг янги таҳрирдаги Программасида очиқ-ойдин қилиб шундай деб ёзиб қўйилган: «Партия виждон эркинлигининг Конституцияда белгиланган гарантияларига оғишмай риоя қилинишини ёқлаб, диндан жамият ва шахс манфаатларига зарар етказадиган ҳолда фойдаланишга уринишларни қоралайди». Бу ерда ҳамма нарса равшан. Аммо, кейинги вақтда Бўстонлиқда, шунингдек районнинг Ғазалкент шаҳрида уя қуриб олиб, давлатнинг дин ҳақидаги қонунларини очиқчасига поймол қилаётган, ўзларига берилган эркинликни суиистеъмол қилиб кишиларни ва айниқса, мактаб ёшидаги болаларни йўлдан ураётган, уларнинг ўқиши ва турмушига бевосита аралашиб, ҳаддидан ошаётган баптистларнинг сектантлик группалари ҳақида нима дейиш мумкин?! Ашаддий динпарастлар В. Кеммель ҳамда А. Деллерт деган шахслар ёшларни дин оғуси билан заҳарлаш, уларни ўз измига кўндириш учун ҳеч нарсадан тап тортмаётирлар.

Ана шу қонунбузарлар ҳақида район газетасининг 4 ноябрь сонида М. Фзалованинг «Икки эътиқод» сарлавҳали материали берилган. Тўғрисини айтиш керак, мақолада ўткир танқидий руҳ, илмий таҳлил, ошкоралик ўрнини авторнинг ҳиссий тасвирлари, унинг дин пешволаридан озор чекаётган мактаб болаларига шунчаки ачиниши ифодаланган жумлалар эгаллаган. Мақоладаги баъзи ўринларни ўқиб, хатто авторнинг қайси позицияда турганлигини ҳам билиб олиш қийин.

Юқоридаги мақолани ўқиб чиқиб, Ғазалкентдаги диндорлар шу қадар кучайиб кетганлигидан, уларнинг ўз кирдикорларини шу қадар ҳайиқмасдан, усталик билан ўтказаётганликларидан, бу нохуш ҳодисаларнинг олдини оладиган баъзи масъул кишиларнинг ўта масъулиятсизлигидан, тўғрироғи уларнинг дин олдидаги ожизликларидан ажабланмай илож йўқ.

Диққатингизни яна бир мақолага жалб этмоқчимиз. Газетанинг шу йил 5 июнь сонида Ғазалкент шаҳар ижроия комитети раиси ўринбосари Қ. Нормирзаев ўзининг «Жамоат жойларда атеистик тарбия» деган мақоласи билан чиққан. Мақола М. Фзалованинг «Икки эътиқод» мақоласидан тўрт-беш ой олдин эълон қилинган. Фарқи — бири танқидий, раис ўринбосари эса асосий диққат-эътиборни динга қарши олиб борилаётган ишлар, ўтказилаётган тадбирлар, лекциялар сони, кўча байрамлари, милиция, суд ва прокуратура органларининг бу борадаги «собитқадам»лигига қаратган.

Мақоладан айрим парчаларни биргалашиб ўқиймиз. «...Шаҳарнинг марказий кўчаларида ўтказилаётган «кўча байрамлари», «Оммавий сайллар» яхши натижалар бермоқда... Ана шундай байрамлардан биринчиси «Комсомол» кўчасида ўтказилди. Байрам пухта тайёргарлик ва кўтаринки руҳда, аҳолининг активлигида уюштирилди. Омма олдида шаҳар Совети ижроия комитети вакиллари, уруш ва меҳнат ветеранлари сўзга чиқдилар. Маданият уйининг «Оптимист» ансамбли концерт программасини намойиш этди».

Мақолада яна «Шаҳар Совети ижроия комитети қошида ҳам диний маросимлар ҳақидаги қонунчиликка амал қилишни назорат этувчи комиссия ишлаб турибди, комиссия аъзолари бой ҳаётий тажрибага эга бўлган кишилардир», дейилади. Бу ерда шундай савол туғилади: хўш, қонунчиликни назорат қилувчи комиссия етарли фаолият кўрсатаётган, унинг аъзолари «ҳаётий тажрибаси бой кишилар» бўлса, унда кўппа-кундуз куни ўқувчи ёшларга диний таъсир ўтказаётган Деллерт билан Кеммеллар қаёқдан пайдо бўлди? Нега улар қонунга чап бериб комиссия аъзоларининг «ўткир» нигоҳларидан четда қолди?

Александр Деллерт Ғазалкентда истиқомат қилади. Унга 1984 йилнинг август ойида шаҳар Совети ижроия комитетининг қарори билан ёзги ошхона қуришга рухсат этилган. Бироқ у ошхона баҳонаси билан 51 квадрат метрли ҳашаматли уй қуриб олди. Лекин шу билангина кифояланиб қолгани йўқ. Бу жойни махсус жиҳозлаб, ибодатхонага айлантирди. Хўш, қонунга ҳилоф равишда, ғаразли мақсадлар учун бунёд этилган бундай қурилишни ким суриштиради? Нега шаҳар Советидаги ўртоқлар ўз қарорларининг қанчалик тўғри ёки нотўғри бажарилаётганлиги устидан назорат қилишмайди?

Бу ерда «Коммунизм учун» газетасига бевосита даҳлдор савол ҳам туғилади. Хўш, газетхон қай бирига ишонсин? Қ. Нормирзаевнинг «Ҳамма ишлар жойида, атеистик тарбия талаблар даражасида» деган гапигами ёки М. Фзалованинг «Икки эътиқод» мақоласида тилга олинган салбий нуқсонларгами?!

Юқорида келтирилган камчиликлар районда атеистик пропаганданинг давр талабларига жавоб бермаслигини, газета енгил-елпи, юзаки чиқишлар билан чегараланиб, етарли даражада жанговарлик ва принципиаллик кўрсатмаётганлигидан далолат беради.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг III пленуми ҳамда область партия комитетининг яқинда бўлиб ўтган пленумида атеистик тарбиядаги ана шундай жиддий камчилик ва нуқсонлар очиб ташланди, уларни тугатишнинг аниқ йўл-йўриқлари белгилаб берилди. Пленум руҳи, билдирилган танқидий мулоҳазалар, қабул қилинган қарор областимиздаги барча оммавий ахборот ва пропаганда воситалари олдига янги, янада жанговар вазифалар қўйди. Ана шу масъулиятли вазифани тўла-тўкис бажаришга ҳаммамиз сафарбармиз. «Коммунизм учун» газета редакцияси коллективи ҳам бундан тегишли хулоса чиқариб олади, деган умиддамиз.

Э. ҲАЙДАРОВ.

ОЧИҚ ХАТЛАР КУНИ

КЎПЧИЛИК БИЛАН БАМАСЛАҲАТ

ТОШКЕНТ район партия комитети ва халқ депутатлари район Совети ижроия комитети навбатдаги «Очиқ хатлар куни»ни Киров қишлоқ Советида ўтказдилар.

Далалар, фермаларда, боғларда ишлаётган меҳнаткашларнинг турмуш шароитларини яхшилаш, уларга коммунал, маданий-маиший, савдо, медицина хизмати кўрсатиш билан боғлиқ бўлган муаммоларни ҳал қилишда район партия, совет органлари кўпгина тадбирларни амалга оширмоқдалар. Бунда улар район меҳнаткашларининг кўмаги, сафарбарлиги, социал иқтисодий масалаларни бажаришдаги активликларига таянмоқдалар. Ҳар бир масалада кўпчиликнинг фикр-мулоҳазаларини чуқурроқ ўрганиш, камчилик-нуқсонлар, ошкора билдирилаётган хат ва шикоятларга жиддий ҳозиржавоб муносабатда бўлиш, ўртага ташланаётган фойдали таклифлар билан ҳисоблашиш районда анъанага айланиб бормоқда.

Мана бугунги «Очиқ хатлар куни» ҳам ана шу яхши анъананинг давомидир. Шу кунги йиғилишда райкомнинг бюро аъзолари, район Совети ижроия комитети раҳбарлари, депутатлар, доимий комиссия вакиллари, саволларга аниқ жавоб бериши лозим бўлган турли ташкилот ва муассасаларнинг бошлиқлари иштирок этишди. Йиғилишга олдиндан пухта тайёргарлик кўрилди. Ариза ва илтимосномалар учун бир неча жойга махсус қутичалар осиб қўйилди. «Очиқ хатлар куни»га икки кун қолганида хат-аризалар, ёзма саволлар йиғиштириб олиниб, тегишли ташкилотларга аниқ жавоб тайёрлаш учун ҳавола қилинди.

«Очиқ хатлар куни»ни район партия комитетининг биринчи секретари А. Тўрахонов бошқарди. У илгариги «Очиқ хатлар куни»да меҳнаткашлар томонидан берилган саволларнинг жавоблари, кўтарилган масалалар, таклиф-мулоҳазаларнинг тақдири ҳақида ахборот берди. Омма билан ошкора тарзда суҳбатлашиш, қўйилаётган муаммоларни ҳал этиш учун барча имконият ва воситалардан фойдаланиш район партия комитети ва район Совети ижроия комитетининг диққат-эътиборидаги энг муҳим ва долзарб вазифа эканлигини таъкидлади. Бу сафар йиғилишнинг Киров қишлоқ Советида такрорий ўтказилишининг сабаби — шу йилнинг 16 мартида шу ерда ўтган учрашувда ўртага ташланган масалалар қандай ҳал этилганлигини қишлоқ аҳлига маълум қилиш эканлигини билдирди.

Маълумки, мазкур қишлоқ Совети территориясида «Тошкент» ва «Ленинград» совхозлари, сабзавотчилик, полизчилик ва картошкачилик илмий-текшириш институти ва бошқа бир қанча ташкилотлар жойлашган. Улар аҳолининг кундалик талаб ва эҳтиёжларини ҳал қилиш масалалари билан мунтазам шуғулланмоқдалар.

Тушаётган турли шикоят ва аризаларда, илтимосномаларда кўпинча автомашиналар, мотоцикллар, гилам ва гарнитурлар, холодильникларнинг етишмаслиги, бундай буюмларни кўпайтириш зарурлиги ҳақида ёзишарди. Кейинчалик хатларнинг характери ўзгарди. Энди аксарият хат ва сигналларда молия хўжалик интизомининг бузилиши, жамоат мулкининг талон-тарож қилиниши, кўзбўямачилик ва ошириб кўрсатиш каби нуқсонлар очиб ташланмоқда. Оддий меҳнаткашлар энди камчилик-нуқсонларга, социал-иқтисодий вазифаларнинг бажарилиш жараёнига, умумхалқ ва умумдавлат аҳамиятига эга бўлган масалаларга катта қизиқиш билан қарайдиган бўлиб қолдилар. Шу муносабат билан қишлоқда меҳнаткашларнинг турмуш шароитларини яхшилаш билан боғлиқ бўлган йирик масалалар кўпроқ қўйилмоқда. Ўтган сафарги учрашувда ҳам маданий-маиший, медицина, савдо, транспорт хизматларини яхшилашга қаратилган қатор таклиф ва мулоҳазалар ўртага ташланган эди. Ҳар бир таклиф ёки савол юзасидан муддатлар белгиланиб, ижроси учун масъул кишилар тайинланган эди. Хўш, ана шу масалалар қандай ҳал этилмоқда?

Бу ҳақда ҳисобот бериш учун Киров қишлоқ Советининг раиси Маҳмуд Орипжоновга сўз берилди.

— «Тошкент» совхозининг иккинчи бўлими меҳнаткашлари,— деди М. Орипжонов,— **сартарошхона очиб беришни** илтимос қилишган эди. Алоҳида хона ажратилиб, сартарошхона ташкил қилинди. Яна шу бўлим меҳнаткашлари **тоза сув билан таъминлаш, газлаштириш, чиқиндиларни олиб кетишни йўлга қўйишни** илтимос қилишган эди. Бу ишларни Т. Аббосов, М. Усмонов, К. Нурмуҳамедов, А. Нуриддинов ўртоқлар амалга оширишяпти. Аҳоли тоза сув билан таъминланди. Қишлоқ хонадонларининг бир қисмига табиий газ ўтказилмоқда. Чиқиндиларни ташиб кетиш учун махсус транспорт ажратилди.

Чиғатой, Охунбобоев, Дамариқ кўчаларида яшовчи аҳоли ва илмий-текшириш институти ходимлари **хат-хабарларни, газета-журналларни ўз вақтида келтириб берилмаётганлигини кўрсатиб, почтальон ажратилишини талаб қилгандилар.** Бу талаб район алоқа бўлими бошлиғи А. Иброҳимов томонидан ҳал этилди.

Шунингдек, «Ленинград» совхози меҳнаткашларининг **бир неча ерга водопровод колонкалари ўрнатиш ҳақидаги** илтимослари ҳам қондирилди.

Тушган таклиф ва илтимослар орасида «Тошкент—Минвода» маршрутида қатновчи автобуслар сонини кўпайтириш масаласи қўйилган эди. У ҳал этилди. «Тошкент» совхозининг 1-бўлимида ва «Ленинград» совхозида дурадгорлик, темирчилик цехлари ва холодильникларни ремонт қиладиган устахона аҳолига хизмат кўрсатяпти. «Тошкент» совхози территориясида 320 ўринли ёзги кинотеатр, маиший хизмат кўрсатиш уйи қурилиши тугалланиб, фойдаланишга топширилди. Шу совхознинг 2-бўлимида 50 номерли телефон кабели ўтказилиб, ҳозир аҳоли хонадонларига олиб кирилмоқда.

Хуллас ўтган «Очиқ хатлар куни»даги 17 та савол, хат ва шикоятнинг 12 таси ҳал қилинди. 5 таси эса катта маблағ сарфлаш билан боғлиқ бўлганлиги учун ҳозирча ўз ечимини топгани йўқ.

«Очиқ хаатлар куни» қатнашчилари бу сафар қуйидаги масалаларни ўртага қўйишди:

— **Кинотеатр қурилиши қачон ҳал бўлади?**

Саволга сабзавотчилик, полизчилик ва картошкачилик илмий-текшириш институти директори А. И. Нуриддинов жавоб берар экан Киров қишлоқ Совети билан ҳамкорликда амалга ошириладиган ишлар, қурилиши режалаштирилаётган янги уй-жойлар, маданий-маиший объектлар ҳақида гапирди. Ўн иккинчи беш йилликда сарфланадиган маблағ бошқа кўзда тутилган объектлар қаторида кинотеатр биноси учун ҳам сарфланишини маълум қилди.

«Тошкент» совхозининг 2-бўлимидаги ҳамма аҳоли яшайдиган пунктларга ҳали водопровод қувурлари ётқизилмаган. Ёзи билан тракторда сув ташиб келтирилади. Бу ҳол қачонгача давом этади? Клубимиз қурилиши бошланганига анча бўлишига қарамай, ҳали у тугаллангани йўқ. Клуб қачон битказилиб, фойдаланишга топшириладри?

— Совхозда ободончилик ишлари, аҳоли яшайдиган пунктларни тоза сув билан таъминлаш учун 450 минг сўм маблағ ажратилди. Энди кенг ҳажмли сув тақсимлагич қурилиб, унга насос ўрнатилади. Шундан кейин 2-бўлим территориясидаги ҳамма аҳоли тоза сув билан тўла таъминланади. Бу ишни келгуси йилнинг февраль ойи охиригача туғаллаш планлаштирилган. Клуб асосан битган. Ҳозир жиҳозлаш ишлари бажарилмоқда. Яқинда фойдаланишга топширилади.

Трансформатор ўрнатилди. Симёғочлар ҳам тайёр бўлишига қарамай, уни ишга туширишдан дарак йўқ. Трансформатор киоскаси қачон фойдаланишга топширилади?

Улуғ Ватан урушининг иккинчи группа инвалиди Ғайбулла Шерматовнинг юқоридаги саволига қишлоқ Советининг раиси М. Орипжонов жавоб қайтарди.

— Шу ойнинг охиригача трансформатор киоскаси ишга туширилади.

«Ленинград» совхозининг ишчиси Ғофур Алимов у яшаётган аҳоли пунктига **қачон табиий газ келтирилишини** сўради. Унинг бу саволига совхоз директори С. Суннатов жавоб қайтарди.

— Совхозни тўла ишга тушириш учун яна 12 миллион сўмлик ҳажмида қурилиш ишлари бажарилиши керак. Шулар ичида совхоз территориясидаги ҳамма аҳоли хонадонларини газ, сув билан таъминлаш, ерларни ўзлаштириш ва бошқа қурилиш ишларини амалга ошириш кўзда тутилади. Лекин бу масалаларни бир-икки ой ичида ҳал қилишнинг имконияти йўқ.

«Очиқ хатлар куни»да ўртага ташланган барча саволларга жавоб қайтарилиши билан, уларнинг ҳал этилиши район партия комитети, район Совети ижроия комитети ва Киров қишлоқ Советининг доимий назоратига олинганлиги маълум қилинади.

А. МИРЗААҲМЕДОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

«АТЕИСТ» КЛУБИНИНГ САЙЁР МАЖЛИСИ

Тошкент шаҳрининг Киров районидаги Фирдавсий номли маҳаллада жойлашган «Атеист» клубининг сайёр мажлиси маҳаллий аҳолида зўр қизиқиш уйғотди. Чойхонада ўтказилган сайёр мажлисга кексалар ҳам, ёшлар ҳам келишди. Улар лекция тинглаб, динга қарши ҳужжатли фильмни томоша қилишди, диннинг келиб чиқиши, янги совет расм-русумлари тўғрисидаги саволларга малакали жавоблар олишди.

Қодирий номли маданият уйи ҳузуридаги район атеистлар клуби ташкил этилганига ярим йил бўлди. Бу ерда ишлаб чиқилган атеистик пропаганда программасида клубнинг ўзида, истиқомат жойларида, саноат корхоналарида хилма-хил тадбирлар ўтказиш кўзда тутилади. Клуб активлари мактабларда, муассасалар ва заводларда атеистик бурчаклар ташкил этишга кўмаклашмоқдалар.

(ЎзТАГ).

ФАН—ИШЛАБ ЧИҚАРИШГА

ПАХТАНИ АВТОМАТИКА ҚУРИТАДИ

● **ПАХТА толасини қуритиш жараёнини тартибга солиб туришни автоматикага топширишди. Республика Фанлар академияси «Кибернетика» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси олимлари яратган махсус қурилма қуритиш барабани иш режимини бошқариб туради.**

Янги қурилмага бутун технология жараёнида энг мақбул ҳароратни сақлаб туришга ёрдам берадиган қўшимча датчиклар ва ҳисоблаш воситалари ўрнатилган. Натижада қуритилаётган пахта толасининг сифати яхшиланибгина қолмай, иссиқликнинг беҳуда кетиши анча камаяди, ёнилғи тежаб сарфланади.

Пахтани қуритишнинг автоматик методи Бекобод пахта тозалаш заводида жорий этилди.

(ЎзТАГ).

КПСС XXVII съезди материаллари юзасидан суҳбатлар

ХАЛҚНИНГ СОЦИАЛИСТИК ЎЗ-ЎЗИНИ БОШҚАРУВИ РИВОЖЛАНИШДА

К. Маркс, Ф. Энгельс, В. И. Ленин халқни ўз-ўзини бошқарувида социалистик жамият сиёсий ташкилотининг асосий принципини билгандилар. Улар бу принципни меҳнаткашларнинг иқтисодий ва социал ҳаётнинг барча муҳим масалалари бўйича қарорлар ишлаб чиқиш, уларни муҳокама этиш, қабул қилиш ва амалга оширишда реал иштирок этишлари деб тушундилар. Социализм ўзининг дастлабки одимларидан бошлаб ўз-ўзини бошқарув асосларида ривожланиш йўлига ўтади, яъни омма давлат ва жамоат ишларида тобора тўлароқ, амалий иштирок этиш йўлига ўтади.

СССРнинг сиёсий негизи — халқ депутатлари Советларини мисол учун олиш мумкин. Халқнинг революцион ижодкорлиги туфайли тузилган бу Советлар ўз-ўзини бошқарувнинг амалий органлари бўлиб қолди. Барча босқичдаги Советлар — маҳаллий Советлардан тортиб то СССР Олий Совети составида ҳозирги вақтда 2 миллион 300 нафардан ортиқ депутат бор. Уларнинг деярли 70 проценти ишчилар ва деҳқонлардир, қолганлари эса инженер-техник ходимлар, ўқитувчилар, врачлар, олимлар, адабиёт ва санъат арбоблари ва бошқалардир. Депутатларнинг ярмидан кўпроғини аёллар, учдан бир қисмидан ортиқроғини ёшлар (30 ёшгача бўлган) ташкил этади. Амалда мамлакатимизнинг барча миллатлари ва элатлари вакиллари депутатлардир. Анча кенг меҳнаткашлар оммаси эса Советлар орқали жамият ва давлат ишларини бошқариш санъатини эгаллайдилар. Советлар ва уларнинг органлари ишларида депутатлардан ташқари 30 миллиондан ортиқ киши иштирок этмоқда. Шундай қилиб, Советлар фақатгина давлат ҳокимияти формасигина бўлиб қолмай шу билан бирга аҳолининг мустақил фаолият кўрсатиш формаси ҳамдир.

Меҳнаткашларни ишлаб чиқаришни бошқаришга кенг жалб этиш халқнинг ўз-ўзини бошқарувини ривожлантириш учун принципиал аҳамиятга эгадир. Ҳозирги вақтда ишлаб чиқариш ўз-ўзини бошқарувининг турли формаларида мамлакатимизнинг меҳнат билан шуғулланаётган кўпчилик аҳолиси қатнашмоқда. Амалий фаолият ана шундай иштирок этишнинг янги-янги формаларини доим вужудга келтиряпти.

1983 йилда меҳнат коллективлари тўғрисида Қонуннинг қабул қилиниши корхоналар даражасида ўз-ўзини бошқарув асосларининг ривожланишида муҳим босқич бўлди. Бу Қонунда меҳнат коллективларининг ишлаб чиқариш ва социал масалаларни ҳал қилишдаги ваколатларини кенгайтиришга олиб келган қатор қоидалар бор. Бундан ташқари меҳнат коллективларига айрим ҳолларда маъмурият томонидан бажарилиши мажбурий бўлган қарорларни мустақил равишда қабул қилиш ҳуқуқи берилган. Партия ишлаб чиқариш демократиясини ривожлантира бориб, ҳар бир меҳнат коллективини халқни социалистик ўз-ўзини бошқарувининг амалий ячейкасига айланишига эришишига интилмоқда.

Бироқ ҳали ҳамма коллективлар ҳам ўз ҳуқуқлари ва имкониятларидан амалда фойдаланмаяптилар. Шунинг учун ҳам ҳозирги вақтда меҳнат коллективлари тўғрисидаги Қонунда асослаб берилган демократик принциплар ва нормаларни амалий реализация қилиш механизмини кескин яхшилаш зарур. Бу ўринда КПСС XXVII съездининг меҳнат коллективлари Советлари (ижтимоий ўз-ўзини бошқарувнинг сайланадиган органлари) тўғрисидаги қоидаларини, шунингдек корхоналар раҳбар ходимларининг сайлаб қўйилишини босқичма-босқич кенгайтириш муҳим аҳамиятга эгадир.

Ишлаб чиқаришни бошқаришдаги демократик асосларни ривожлантириш ҳозирги вақтда, бошланғич ишлаб чиқариш коллективи — бригада даражасида кенг намоён бўлмоқда. Умумий йиғилишда бригадир ва бригада совети сайланади. Бригада раҳбарлиги ҳар бир ишчининг умумий пировард натижага қўшган ҳиссасини аниқлайди ва шунга мувофиқ унинг маоши миқдорини белгилайди. Бундан ташқари бригаданинг умумий йиғилиши ёки унинг совети бутун корхона плани лойиҳасини тайёрлашда қатнашади, ходимларнинг меҳнати ва турмуш шароитларини яхшилаш юзасидан таклифларни олдинга суради.

Касаба союзлари, комсомол, ижодий союзлар, кўнгилли жамиятлар ва бошқа жамоат ташкилотларининг халқнинг ўз-ўзини бошқарувини ривожлантиришдаги аҳамияти каттадир. Улар орасида касаба союзлари ўзининг оммавийлиги, амалда барча ишлаётганларни бирлаштириши билан ажралиб туради. Касаба союзлари меҳнаткашларни ишлаб чиқаришни, давлат ва жамоат ишларини бошқаришга жалб қилишда, меҳнат интизоми ва унумдорлигини оширишда, ўз аъзоларининг қонуний ҳуқуқлари ва манфаатларини ҳимоя қилишда муҳим роль ўйнайди. Бунинг устига касаба союзлари илгарги вақтда давлат органлари томонидан бажарилган қатор вазифаларни муваффақиятли уддаламоқда. Бундай вазифалар орасида социал страхованиени бошқариш, меҳнат ҳақидаги қонунчиликка риоя қилишни назорат этиш, меҳнат ва техника хавфсизлигини муҳофаза этишнинг аҳволини назорат қилиш ва бошқалар бор. Курортлар, маданий-оқартув ва спорт муассасаларининг анчагина қисми касаба союзлари ихтиёридадир.

КПСС жамоат ташкилотларининг халқни социалистик ўз-ўзини бошқарув системасидаги, уларнинг ташаббускорлигини кучайтириш системасидаги ролини ошириш жараёнини ҳар томонлама қўллаб-қувватламоқда. Масалан, уруш ва меҳнат ветеранлари Бутуниттифоқ ташкилоти, хотин-қизлар советлари ва бошқа шу каби янги жамоат ташкилотларининг тузилишига ҳам алоҳида эътибор берилмоқда. Бунда партия давлат органлари фақат жамоат ташкилотларининг иштироки ёки уларнинг олдиндан розилигини олиш билан ҳал қиладиган масалалар доираси ҳам кенгайтиришни, жамоат ташкилотларига идоралар қарорларининг ҳаракатини тўхтатиб қўйиш имконини берадиган қўшимча ҳуқуқлар берилишини зарур, деб ҳисоблайди.

КПСС бевосита демократиянинг барча шаклларидан фойдаланишга алоҳида эътибор бермоқда. Мамлакатимизда ижтимоий ҳаётнинг муҳим масалалари бўйича умумхалқ муҳакамасини ва овоз беришни йўлга қўйиш практикаси фаоллик билан такомиллаштирилади.

Албатта, социалистик демократия миқёсларини кенгайтиришда, халқнинг социалистик ўз-ўзини бошқарувини ривожлантиришда анчагина муаммолар бор. Жумладан, КПСС XXVII съездида таъкидланганидек, жамоат ташкилотларининг халқчил, ижодий, мустақиллик табиати ҳали тўла амалга оширилаётганлиги йўқ. Қатор ҳолларда бундай ташкилотлар аввало штатдаги аппарат кучи билан, расмиятчилик билан ҳаракат қилишга интилмоқдалар, оммага суст таянадилар. Социалистик давлатчилик ва аҳолининг ижтимоий мустақил фаолияти барча органлари — халқ депутатлари Советлари, касаба союзлари, комсомол, халқ контроли органлари ишини такомиллаштириш ҳам талаб этилади. Шунинг учун ҳам ҳозирги кунда гап тобора кенг меҳнаткашлар қатламларини умумдавлат ва маҳаллий ишларни — фан-техника тараққиётидан бошлаб то интизом ва тартибни мустаҳкамлашгача бўлган ишларни ҳал этишга жалб қилиш устида боради. Бунда партия аҳоли жамоат ишларини бошқаришда қанчалик кенг қатнашса, меҳнаткашлар умумхалқ, умумдавлат манфаатлари нуқтаи назаридан шунчалик кенг даражада фикрлаш ва ҳаракат қилишни ўрганадилар, социалистик демократия изчил амалга ошади, деб ҳисоблайди.

КПСС Совет жамиятининг раҳбар кучи бўлиб, уларга васийлик қилишни инкор этади. Партия жамият сиёсий системасининг ҳар бир тармоғи ташаббускорлик билан ва мустақил фаолият кўрсатишидан, ўз ҳуқуқлари ва имкониятларидан самарали фойдаланишидан манфаатдордир. Партия сиёсий системанинг барча бўғинларини ҳаракатга келтириш, уларнинг ўзаро алоқасини тартибга солиш ва йўналтириш, меҳнаткашларнинг жамоат ишларини бошқаришдаги иштирокини кенгайтириш ва активлаштиришни ўз вазифаси деб билади. У фақат шу йўл билан халқнинг ўз-ўзини бошқарувини ривожлантиришни, социалистик жамият ҳаётининг тўлақонли бўлишини таъминлаш мумкин, деб ҳисоблайди.

Маркс ва Энгельс ўз-ўзини бошқарувни келажак, коммунистик жамиятни ташкил этишнинг олий формаси деб характерлаган эдилар. Улар бу жамиятда омма ҳокимияти унинг аъзолари умумий ассоциацияси билан алмашади, бошқарув эса бевосита халқнинг ўзи томонидан халқ манфаатлари йўлида амалга оширилади, деб ҳисоблаган эдилар.

В. И. Ленин таъкидлаб ўтганидек, социал-иқтисодий ва маънавий асослар етилиши, барча гражданларнинг бошқарувга жалб қилиниши ортиб бориши, шунга мувофиқ халқаро шароитларнинг, социалистик давлатнинг мавжудлиги кўп жиҳатдан «давлатдан давлатсизликка» ўтиш формаси бўлиб қолади. Давлат органларининг фаолияти сиёсий характерга эга бўлмай қолади, алоҳида сиёсий институт сифатида давлатга бўлган эҳтиёж йўқолиб боради. Ўша вақтга келиб халқнинг социалистик ўз-ўзини бошқаруви коммунистик ижтимоий ўз-ўзини бошқарувга айланади. Сўнггисининг таркиб топиши давлатнинг ўлишини билдиради. Унинг ўрнига барча аъзолари ижтимоий ишларни ҳал қилишга тўла, тўғридан-тўғри ва актив киришадиган синфсиз жамиятни ривожлантириш жараёнларини давлатсиз, сиёсатсиз бошқариш формаси келади.

Борис БЕССОНОВ,
фалсафа фанлари доктори.

(АПН).

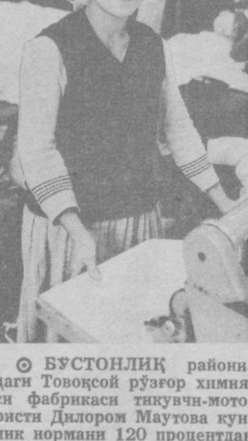

⊙ **БЎСТОНЛИҚ районидаги Товоқсой рўзғор химияси фабрикаси тикувчи-мотористи Дилором Маутова кунлик нормани 120 процентдан ошириш билан бирга, иккинчи цех комсомол-ёшларига бошчилик қилиб келмоқда. Тенгдошларига ўрнак бўлаётган Д. Маутовани ёшлар район комсомол конференциясига делегат қилиб сайладилар.**

Адабиёт саҳифаси

● Шеърият мухлисларига
● Инсон хотираси
● Кичкинтойлар дунёси
● Ҳажв дафтаридан

ОҲАНГАРОН РАЙОН «ОҲАНГАРОН» ГАЗЕТА РЕДАКЦИЯСИ ҲУЗУРИДАГИ АДАБИЙ ТЎГАРАК—МЕҲМОНИМИЗ

БАРРИКАДАЛАР

Она-Ер мисоли улкан бир шаҳар—
Жанглар бораётир кўчаларида.
Дарёга ўхшаса ҳар кўча агар,
Қонлар оқаётир нечаларидан.
Ўртада турибди баррикадалар,—
Икки томонида икки қарши куч.
Гарчи Эрк кўксига ўқлар қадалар,
Лекин Разолатнинг муддаоси пуч.
Дунё-ку, шундайин қурилган асли,
Чексиз-чегарасиз ундаги имкон.
Лекин шу заминда яшасак, баски
Унинг ташвишига шерик ҳар бир жон.
Атрофга боқайлик ҳушёр кўз билан:
Ақлу имон учун жанг борар бу кун.
Кимдир дил оғуси — ёлғон сўз билан
Ғийбат балчиғидан лой қорар бу кун.
Зеро, ҳаётдир бу—муаммо минг сон,
Бир зум ҳам беаёв кураш тўхтамас.
Истиқболга дадил боражак инсон,
Виждон баррикада қурган бўлса, бас!

Турсунали ЖУМАНОВ.

ИЖОД БЎСАҒАСИДА

РАЙОНИМИЗДА бадиий ижоднинг турли жанрларида ўз қобилият ва истеъдодини синаб кўраётган қаламкашлар кўп. Улар халқимизнинг маънавий эҳтиёжларига мос асарлар яратишга бахоли қудрат интилиб келишаётир. Жумладан, Ворошилов номли совхознинг бухгалтери Усмон Умарзодани сатира ва юмор ихлосмандлари яхши билишади. Унинг ҳажвий шеър ва ҳикоялари «Муштум» журналида кўп йиллардан бери босилмоқда. «Муштум» кутубхонаси» сериясида унинг «Уйқаш фамилия», «Узр ва ҳузур» китоблари чоп этилди. СССР Ёзувчилари союзининг аъзоси, уйғур шоираси Роҳила Ҳафизова ҳам Оҳангаронда яшаб, ижод қиляпти. Истеъдодли қаламкашнинг «Дил ороми», «Қалам ва болам» китобларини шеърият мухлислари севиб ўқишмоқда.

Район партия комитети ёш ижодкорларни тарбиялашни янада яхшилашга эътиборни кучайтирмоқда. Шу мақсадда 1982 йилда район газетаси редакцияси қошида «Илҳом» адабий тўгараги ташкил этилганди. Бу тўгарак тез орада кўпчиликни жалб этди. Унинг мунтазам ўтказилиб туриладиган машғулотларида ижодкорларнинг машқлари атрофлича муҳокама этиляпти. Тўгарак аъзолари тез-тез хўжаликларнинг ферма ва далаларида, ўқув юртларида ижодий кеча ва учрашувлар ҳам ўтказишаяпти. Айни пайтда район қаламкашларининг асарларини кенг пропаганда қилишга катта эътибор берилмоқда. Шу мақсадда район газетасида адабиёт ва дам олиш саҳифаларини мунтазам бериб бориш одат тусига кириб қолди. Уларда ёшларнинг шеър ва ҳикоялари ёритилмоқда.

Адабий тўгаракка республика ижодкор ёшларининг III ва IV семинарлари қатнашчиси шоира Зарифа Эралиева раҳбарлик қилмоқда. 1984 йилда «Илҳом» тўгарагига ижодкор ўринбосарларни тарбиялаш ва район меҳнаткашлари орасида олиб борган актив агитация ва пропаганда ишлари учун Тошкент область Ленин комсомоли мукофоти берилди.

Ҳозирги кунда тўгаракка 30 дан ортиқ қаламкаш уюшган. Улар орасида республика ижодкор ёшларининг II семинари қатнашчиси, ёзувчи Абдусамад Абдулҳақов, шоирлардан Турсунали Жуманов, Неъмат Душаев, Нурали Абдурасулов, Қудрат Одинаев, Саида Душаева, шунингдек, эндигина бадиий ижодга қадам қўяётган Насиба Матказиева ва Машкура Пирназарова, Абдумўмин Машкуров, Башорат Саъдуллаева сингари ёшлар бор.

Бундан икки-уч йилча аввал республика Ёзувчилар союзининг Тошкент область бўлими «Илҳом» адабий тўгараги фаолиятини яхшилаш борасида катта амалий ёрдам кўрсатган эди. Ўша йиллари республикамизнинг таниқли шоир ва ёзувчиларидан Назармат, А. Орипов, Н. Нарзуллаев, Ж. Абдуллахонов, Т. Малик, Г. Нуруллаева ва бошқалар районимизга тез-тез келиб туришарди. Клубимиз машғулотларида улар фаол қатнашиб, ёш ижодкорларга қимматли маслаҳатлар ва йўл-йўриқ беришарди. Аммо кейинги пайтларда биз бундай кўмакни сезмаяпмиз.

Умидли ижодкорларга республика Ёзувчилар союзининг область бўлими томонидан ғамхўрлик янада кучайтирилса, районимиздаги саноат корхоналари, совхозлар ва ташкилотларда «Назм ва наво», «Қизлар гурунги», «Кулги кечаси», навоийхонлик, пушкинхонлик, ҳамзахонлик кечалари, ёш қаламкашларнинг ғоявий-бадиий жиҳатдан ўсишига хизмат қилувчи бошқа тадбирларни ўтказишда бизга яқиндан ёрдам беришса жуда хайрли иш бўларди.

М. САРИМСОҚОВА,
Оҳангарон район партия комитетининг секретари.

«ИЛҲОМ» адабий тўгарагининг ҳар бир машғулоти қизғин баҳслар ва ижодий мулоқот руҳида ўтади. Ёш ижодкорлар бу машғулотларда ўзларининг қўлёзма асарларини талабчанлик билан муҳокама қилиб, келгуси режаларини белгилаб олишади. Суратда: тўгаракнинг бир группа қатнашчилари навбатдаги машғулотларини ўтказишмоқда.

А. Зуфаров фотоси.

МАНГУЛИК

(ШИНГИЛ ҲИКОЯ)

У энди йўқ. Дарвозаси ёнида Абдулла бува ҳар куни чиқиб ўтирадиган ёғоч ўриндиқ бугун бўм-бўш, қишлоқ кўчалари гўё унингсиз ҳувиллаб қолгандай. Чойхонада ҳам қариялар атайлаб тўрдаги ўринни бўш қолдиришганга ўхшайди. Абдулла бува ҳозиргина боққа чиқиб кетгану, ҳадемай қайтиб келадигандай.

У қалбимизга қачон кириб келган? Эслай олмаймиз. Қишлоқда деярли ҳамма эсини танигандан бери Абдулла бувани биларди. У болаларни жон-дилидан севарди. Болалар эса уни. Мактабдаги учрашув худди кеча бўлиб ўтгандай. Бувага банорос тўн, чуст дўппи, оппоқ соқол жуда ярашарди. Қариянинг табиати ҳам ёқимтой эди. Унинг кўкрагида Қизил Юлдуз ордени ярашиб турарди. У мактабдаги учрашувда ўқувчиларга уруш ҳақида сўзлаб берди. Узоқ гапирди. Овози нафратга тўла эди. Назаримда, бува уруш ҳақида гапиришни сира-сира истамасди. Залда ўтирганларнинг ҳаммаси сеҳрлангандай ундан кўзларини узолмасдилар...

Маҳалла болалари ўша куни Абдулла бувани уйигача кузатиб келдик. У бизнинг кўчамизда яшашидан, бизнинг «Абдулла бувамиз» эканлигидан фахрланар, қўшни маҳалла болаларига баъзан мақтаниб қўярдик. Қизиқ, бу туйғу ҳатто улғайганимизда ҳам қалбимизни тарк этмади. Барча тўй-маъракаларга Абдулла буванинг ўзи бош-қош бўларди. У кирган давра яшнаб кетар, дарров гур-гур кулгу кўтариларди. Қишлоғимизда усиз тўй ўтмасди. Қайси хонадонга узоқ-яқиндан ҳурматли меҳмон келса, албатта, бувани айтиб чиқишарди...

У энди йўқ. Жума куни чиқаришди. Тумонат одам йиғилди. Мўйсафидлардан ёшлар кўпроқ, ҳатто болалар ҳам бор. Ҳамманинг кўзида ёш. Азиз бир инсон тупроққа қўйилди. Буғи кўтарилиб турган янги қабрга тикилиб ҳамма Абдулла бува ҳақида ўйларди.

— Яхши одам эди.

— Эл эъзозидаги мўйсафид...

— Шундай одам тирноғсиз кетди-я!

Сўнгги гап ҳамманинг қалбини ларзага солди. Дарҳақиқат, бува бефарзанд эди. Шунга қарамай, уни бутун қишлоқ аҳли алам билан охирги йўлга кузатиб қўйди. Йўқ, алам билан эмас, қандайдир қалбларни титратувчи инсоний туйғу билан.

...Баҳорда қишлоғимиз қирадирлари яшиллик оғушида қолди. Абдулла бува ўз қўли билан яйдоқ тепалик ўрнида бунёд қилган боғ ва токзорлар қишлоғимиз кўрки эканлигини шундагина юракдан англадим. Йўқ, улар қаровсиз қолмади. Ана, кимдир буванинг кетмонини кўтариб оқ, пушти, сариқ... қўйингки, турфа рангда гуллаган дарахтзор оралаб юрибди. Дарвоза ёнидаги ўриндиқда 5 ёшлар чамасидаги бир бола ўтирибди.

— Исминг нима?

— Абдулла.

— Кимнинг ўғлисан?

— Бувамнинг.

Йўқ, Абдулла бувамиз ўлмаган. У тирик. Қишлоқ кўчалари, бекат ёнидаги икки туп сада, кўкка бўй чўзган бақувват чинорлар, жилдираб оқаётган зилол сув уни ҳамиша эслатиб туради. Дарахтлар гўё Абдулла бувани олқишлаш учун барг чиқаргандай эди, бу кўклам...

Нурали АБДУРАСУЛОВ.

БИЗ «ИЛҲОМ»-ДАНМИЗ...

Ўшанда 1983 йилнинг март ойлари эди. Дўстларимнинг маслаҳати билан шеърий машқларимни «Оҳангарон» газетаси редакциясига юбордим. Шу кундан бошлаб газетанинг ҳар бир сонини синчиклаб варақлар, улар жуда тез кунларда чиқиб қоладигандай ҳаяжонланар эдим. Орадан икки-уч ҳафталар ўтгач, редакциядан хат келди. Унда жумладан, шундай дейилган эди: «Ҳурматли А. Машкуров! Сизнинг редакциямизга йўллаган шеърларингизни батафсил ўқиб чиқдик. Яхши мавзуларни танлабсиз. Аммо улар ғоявий-бадиий жиҳатдан анча бўшлиги сабабли фойдалана олмадик. Истасангиз, газетамиз қошидаги «Илҳом» ижодкор ёшлар клуби машғулотларига қатнашиб туришингиз мумкин».

Шу тариқа мен клубнинг доимий тингловчисига айландим. Бу ерда бўладиган назарий ва амалий машғулотлар, тажрибали ижодкорлар билан учрашувлар ғоят фойдали бўлди.

Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, жойларда ўтказилаётган турли хил тадбирлар тўгарак фаолиятининг янада жонланишида, ёш ижодкорлар сафининг ўсиб боришида муҳим роль ўйнамоқда. Биз тез-тез совхоз фермалари, ўқув муассасаларида бўлиб турамиз. Учрашувларда меҳнаткашларнинг нафақат ўз касбларига, балки бадиий ижодга ҳам катта қизиқиш билан қарашларини кўриб қувонасан, киши.

Шундай учрашувлардан бири яқинда В. В. Куйбишев номли совхознинг суттовар фермасида бўлиб ўтди. Районимиз ташкил топганлигининг 60 йиллигига бағишланган бу кеча «Меҳнатим-бахтим менинг» деб номланди. Шу куни шоиралардан З. Эралиева, С. Душаева, М. Пирназаровалар ўқиган шеърлар чорвадорларга манзур бўлди. Биз билан ҳамроҳ бўлган район маданият уйининг «Оҳанграбо» ансамбли қатнашчилари эса куй-қўшиқлари ва рақслари билан даврага файз киритишди.

Ҳозир қишлоқ меҳнаткашлари учун масъулиятли давр — чорва қишлови давом этмоқда. Район партия комитети томонидан ташкил этилган агитпоезд белгиланган график асосида ҳар шанба куни хўжаликларнинг чорвадорларига хизмат кўрсатяпти. Бу агитпоезд составида ҳамиша «Илҳом» клуби аъзолари бор.

А. МАШКУРОВ,
ўқитувчи, клуб Советининг аъзоси.

ОНА МЕҲРИ

Ҳар ким ўз манфаат, ризқини ўйлар,
Жонининг тинчини кўзлайди ҳар ким.
Дардманд киши эса ўз ғамин сўйлар:
Энг яқин дўсти ким, жонкуяри ким?
Сирдошлар майли-я, аммо кўп ёмон
Туғишганлар тонса сендан бирма-бир.
Ўксиган дилингдан отилгай вулқон —
Садоқатли ҳамроз йўқми ҳеч ахир?!
Кўп сабоқ беради ҳаёт мактаби—
Олдиндан билмассан, изми минг жумбоқ.
Бошга ташвиш тушса баъзан қуш каби
Дўстман деганлар ҳам тарк этгай, эвоҳ!
Лекин садоқатли, ҳамроҳ бир зот бор,
Унга давлатинг ҳам, шон ҳам керакмас.
У—она, умрини этгувчи нисор,
Унга сенинг ўзинг омон бўлсанг, бас!

ҚУЛАЁТГАН ДАРАХТ ОВОЗИ

—Эҳ, болта! Майли, кес, ўзга йўқ чора,
Аламнок жисмимга тиғинг даводир.
Чархнинг тубанлашган ҳолига қара,
Сопинг ўзимиздан чиққан балодир...

Асомиддин ЕРМАТОВ.

СИЗ БИЛМАЙСИЗ

Оромбахш наволарни тинглайди кўнгил,
Сўнгра маъсум хаёлларим унсиз бўзлайди.
Мен безовта ҳислар ичра қолибман буткул,
Вужудимда бир интиқлик Сизни излайди.
Сиз билмайсиз, тунлар кечиб ширин уйқудан,
Уйғоқ ҳолда сирли тушлар кашф этганимни.
Сиз билмайсиз, туғён урган қайноқ туйғудан
Ёстиғимнинг чоклари ҳам дарз кетганини.
Сиз билмайсиз, яшириқли дафтар қатида
Сизнинг ҳақда мен бир қўшиқ бошлаб юрибман.
Шўх-шан сўзлар битиб унинг ҳар бир сатрига
Соғинганда кўзларимни ёшлаб юрибман.
Эҳтиросли юрагимни ҳижронга тутиб
Билиб-билмай ўзни ўтга солаётирман.
Пинҳон-пинҳон дардларимни қоғозга тўкиб,
Секин-аста шоир бўлиб қолаётирман.
Сиз билмайсиз...

Зарифа ЭРАЛИЕВА.

МЎЛТОНИ

ҲАЖВИЯ

Бу ерларга қандай келиб қолгансиз, дейсизми?! Сабаб-да, сабаб. Бир кун Олой бозорида юрсам, опамни кўриб қолдим. Сўрашиб кетдик. «Жиянингни ҳам совхозга директор қилиб тайинлашди», деди. Қаранг-а, бир-биримизга оқибатли бўлсак ҳам, аҳамият бермабман, жияним шундоқ ёнимиздаги институтда беш йил ўқибди. Қўярда-қўймай опамни уйга олиб кетдим.

Уни иззат-икром билан жўнатдим-у, изма-из қишлоққа бордим. Қўйинг-чи, жиянга олган совға-саломни «кеннойинг бериб юборди» деб топширдим-да, мақсадга ўтдим:

— Шу десанг, жиян, бизга мусофирлик бўлмас экан. Киндик қонимиз шу ерга тўкилган. Ёш ўтиб қолди. Мана, ўзинг раҳбар бўлибсан. Бирорта иш топиб берсанг, кўчиб келсак...

— Жуда соз-да, — гапимни маъқуллади у, — хоҳлаган бригадангиздан иш топиб бераман.

— Энди, жиян, бизга осонроқ юмуш бўлса. Экспедиторликми, завхозликми, омбор мудирликми... общепит ҳам бўлаверади.

Удеса, бу дедим, бу деса у дедим, охири тахта складига мудир бўлиб олдим. Киришимликкина эмасмизми, дарров ўзимга беш-олтита мижоз топдим, ишларим юришиб кетди.

Бир куни яхши хода туширишди. Муфтилла деган буфетчи оғайним «уй қурмоқчиман, бизбоп ёғочдан бўлса» деб озгина закалат бериб қўйганди. Кечга яқин одам сийраклашганда чойхонага борсам, ҳалиги жин ургир Абдашим бор-ку, механизатор, ўша ўтирибди. Секин ташқарига чақириб, шундоқ-шундоқ, озгина ёғоч бор, Муфтилланикига обориб берасан, хурсанд қиламан, дедим. Хўп, деди. Ортдик. Складни қулфлаётган эдим, катта йўл олдида трактор тўхтаб қолди. Бир маҳал Абдашим икки кишини эргаштириб келди. Билсам, улар назоратчилар экан. Ўзимга айтмайдими: ака, мен — контролман, обориб беролмайман деб.

Бўшатишди, йўқ, бўшадим, узр сўрадим:

— Жиян, бир хато қилдим. Ойда ҳам доғ бор... Иккинчи бўлмайди.

— Деҳқончиликни биласизми? — деб сўраб қолди у.

— Биламиз-да, жиян. Ишонмасанг, опамдан сўра. Ёш эдик, отамиз раҳматлик қовун экардилар...

Ҳақиқатан ҳам, унча-мунчага тишимиз ўтади. Бозорда қовун-тарвуз олиб-сотиб, кўзимиз пишиб қолган. Хулласи калом, жияннинг соясида бригадир бўлдик. Анча ерга картошка, пиёз экдик. Ҳамма дала ишлари билан банд, биз билан бировнинг иши йўқ. Бир маҳал десанг, пиёзни ўт босди. Икки-учтасига маслаҳат солувдим: керосин сепинг, дейишди. Нефтебазага борсам, керосин йўқ экан, икки бочка бензин олиб келдим. Ахир бензин керосиндан кучли-да. Ишчилар ақл ўргатишмоқчи эди, қайтариб ташладим. Индамасанг, бошингга чиқиб олади улар. Жазирама иссиқ, бензин сепган куннинг эртасига ўтга қўшилиб пиёз ҳам қулоғини ушлаб кетди. У қилдик, бу қилдик, акт ёздик...

Картошкадан кўнглим тўқ, пахтадан ҳам баланд ўсди. «Сув экиннинг қони» деб уриб сувни бераяпмиз. «Гектаридан йигирма бешни уриб оласан, йигитнинг гули» деб қўяман, ўзимга-ўзим. Ўни—давлатга, ўн беши — ёнга. Бозорда картошка ўттиз тийин. Қишда бир сўмга чиқади. Аммо тағин омад келмади. Картошка ғовлаб кетибди. Уруғини ҳам ололмадик...

Яна жиян чақириб қолди. Авзойи бузуқ. Қўл қовуштириб туравердим.

— Энди нима қилмоқчисиз, тоға?! — бақиргандан берироқ бўлиб сўради жиян. Бўғинларим бўшашиб кетди.

— Шаҳардан сени қора тортиб келувдим. Энди, бир бечораҳол одамман. Ўзинг биласан...

Орага опам тушди. Опоқингизнинг ҳам бир оёғи ўша ерда бўлди. Хулласи, олти ойдан бери мана шу фермадамиз. Бу ерда ишни текширишдан бошладим. Бир маҳал қарасам: Сожида пучуқ деган қиз беш-олти сигирни соғдию, четкадаги уч-тўрттасини соғмади. «Нега буларни соғмадинг?» десам, қиқир-қиқир кулади, шайтон. Ҳайитгул деганимиз бўлса, юзингда кўзинг борми демасдан ҳаммага эшиттириб шанғиллай кетди:

— Мудир ака, булар буқа-ку! Буқа соғиш ҳали расм бўлмаган...

Қиш қаттиқ келиб олти сигиримиз ўлди. Бунинг устига комиссия, текшир-текшир бошланиб кетди. Бир кўзойнак таққан эзмаси бор экан, савол бераверib тинкамни қуритди. Манам уста эканман, саволига жавоб топиб тураверdim.

— Муллака, бу сигирларингиз нега ўлди?

— Ажали етса одам ўляпти-ку, ука.

— Қолганлари ҳам думидан тортса туролмайдиган бўлиб ётибди.

«Қайси аҳмоқ сигирнинг думидан кўтаради. Кўтарсанг, белидан кўтар, номард!». Бунисини ичимда айтдим.

— Қанчадан озуқа бераяпсиз?

— Менюда кўрсатилганини-да.

— Менюда?! Рационда денг.

— Ҳа, ўша рационалдаги овқатни бераяпмиз.

— Хашакни кам солаяпсизлар-ку!

— Э, ука, нимасини айтасиз. Икки кило солсангиз тўймайди, тўрт килони емайди. Мол экан-да, мол.

Кетишди. Фақат молхонани поллатинг дегани менга жуда маъқул бўлди. Уй қурмоқчи эдим: тахта керак. Ҳалигача совхознинг уйида яшаяпмизда, акаси. Директорга айтувдим:

— Қурилиш бригадасини юборамиз, — деди.

— Жиян, уларни овора қилиб нима қиласан. Материал берсанг, ҳашар қилиб битказволардик.

Директор ҳам, мен ҳам хурсанд бўлдим. Эртаси куниёқ ишни бошладик. Бир ҳафтада битказдик. Бир маҳал зоотехник келиб нима дейди, денг: «Қори ака, полингизнинг оёғи осмондан бўлиб қолибди-ку». Дарҳақиқат, полнинг девор томони баланд, охур томони паст бўлиб қолибди. Уни икки ҳафтада зўрға тўғриладик.

Ҳа, акаси, нега куласан? Масхаравоз экансиз, дейсанми? Ким? Ўзинг масхаравоз. Кимсан ўзинг? Мухбирман?! Қанақа мухбир?! И, и, яхшимисиз, жон укам... Тўхтанг. Ҳой акажон. Яна ёзиб юрманг, бу — қизиқчилик. Ўзим сал шунақароқман. Овсарман, справкам ҳам бор. Ҳой...

Абдусамад АБДУЛҲАҚОВ.

КУТУБХОНАДА

(ИНТЕРМЕДИЯ)

ЙИГИТ: — Биласизми яхши қиз, дунё ишлари чархи фалак деганларидек...

ҚИЗ: — «Дунё ишлари» Ўткир Ҳошимовники, охирги қатор, иккинчи жавон, Ҳ ни изланг.

ЙИГИТ: — Тўғри тушунмадингиз, чоғи. Мен сиз билан юзма-юз...

ҚИЗ:— «Юзма-юз» 7-қатор, 3-жавонда бўлади.

ЙИГИТ: — Мен сизга муҳаббат, тақдир ҳақида...

ҚИЗ: — «Муҳаббат» китоби биринчи, «Тақдир» 4-қаторда.

ЙИГИТ: — Қирқ беш кундан бери...

ҚИЗ: —Саид Аҳмад, 1-қатор.

ЙИГИТ: — Азизим, ахир...

ҚИЗ: — Мопассан, чет эл адабиёти бўлимидаги 6-жавонда.

ЙИГИТ: — Қулоқ солсангиз-чи. Бу куйган кўнгил фарёдини...

ҚИЗ: — «Куйган кўнгил фарёди» ҳозир китобхонлар қўлида. Бир ҳафтадан кейин қайтаришади.

ЙИГИТ: — Наҳотки, сиз... Менинг тақдиримга, инсон тақдирига...

ҚИЗ: — «Инсон тақдири», Шолохов, рус бўлимининг 1-жавонидан изланг...

ЙИГИТ: — Мени ҳалокатга етаклаб, гирдобга ташламоқчига ўхшайсиз. Сиз менинг қисматимга шунчалар...

ҚИЗ:— «Ҳалокат» билан «Қисмат» чет эл адабиёти бўлимида, «Гирдоб» Ўктам Усмонов, охирги қаторда бўлади.

ЙИГИТ: — Ҳай қиз, сизда диёнат...

ҚИЗ: — «Диёнат»ни ҳам ўша ердан топасиз.

ЙИГИТ: — Бу ёққа қаранг. Ҳўв, қаҳри қаттиқ қиз. Сизда юрак деган нарса борми? Юрак?

ҚИЗ: — «Юрак» Йўқ! Ҳали бизга етиб келгани йўқ. Бир ойлардан сўнг хабар олинг, Бўлиб қолар.

ЙИГИТ: — Нима?!

Машкура ПИРНАЗАРОВА.

ДЕДИМ...

(БУРНИГА СУВ КИРГАН БИР ЧАЙҚОВЧИ ТИЛИДАН)

Ким текин пул деб югурмабди, уни бефаҳм дедим,
Билмаса пул қадрини у, бефаросат ҳам дедим,
Мен ўзим бу ишда виждонни тикиб, гардкам дедим,
Кетса кетсин ору номус, тўлса бас халтам дедим.

Кунларим ўтди бозорда эрта—кеч чайқов билан,
Жонни жабборга бериб, юз турланиб алдов билан,
Сувни бошдан лойқатиб, суздим бозорда «ов» билан,
Бор-йўғин шилгунча «ғамхўр дўст» бўлиб анқов билан,—
Учраса гўсхўр, ишим биттунча сиз, поччам дедим.

Пайти келса «ишладим» туйган қалампир, туз сотиб,
Фойда чиқса бўлди деб ёз вақти айрон—муз сотиб,
Хоҳлаганча нарх қўйиб олма, анор, тарвуз сотиб,
Кимки текширса, қутилдим рост—ёлғон сўз сотиб,—
Отамиз деҳқон, ўзим боғбон, жойим Сайрам дедим.

Йўқ эди, арзандаман деб ҳеч бировдан парвойим,
Бирни ўнга пулласам, ўз ихтиёрим, ўз раъйим,
«Бўлса пул, чангалда шўрва» истагим ҳал деб доим,
Пеш қилиб дўстларга берган ёғлиқ ош, аччиқ чойим—
«Ғинг» деса ҳар ким, «акангнинг томири маҳкам» дедим.

Қўлга тушдим, чиқди расвом, бўлди ишим тескари,
Юз ўгирдилар, текинхўр деб ҳамма ёшу қари,
Учрадим нафратга, «дўстлар» бўлди гум қочиб нари,
Ёлвориб халққа, ҳалол ишлай дедим бундан нари—
Турмасам сўзда, менга ҳар қанча лаънат кам дедим.

Усмон УМАРЗОДА.

● Болаларга ўқиб беринг

НОДИРНИНГ ҚЎЛЛАРИ

Ўқитувчи тозаликни
Текширарди бирма-бир.
Қўлларин кўрсатишга
Уялди бу гал Нодир.
Ҳаммадан сўнг ниҳоят
Унга ҳам навбат етди:
— Кетмонда ишлагандим,
Шунақа бўлиб кетди...
Ўртоқлари кулишди
Унинг қадоқ қўлига.
Нодиржон хижолатдан
Қаролмас ўнг-сўлига.
Опа жойига бориб
Ҳаммага зимдан боқди:
— Ичларингда Нодирнинг
Қўллари менга ёқди.
Сизлар ундан кулдинглар,
«Қўлим қадоқ» деганда.
Нима, Нодир уйда
Ишламасин экан-да?
Сизлар қўл қадоғига
Зинҳор-зинҳор кулманглар.
Мулойим қўллар фақат
Яхшидир, деб билманглар.
Эгнимиз бут, қорин тўқ,
Фаровондир турмуш ҳам.
Буларга эришганмиз
Қадоқли қўллар билан.

ДАНАК

Қишлоққа бориб Салим
Ўрикка роса тўйди.
Сўнгра унинг данагин
Экай деб олиб қўйди.
Бобоси айтди: эксанг,
Янаги йил унар деб.
Дастурхонинг мевага,
Туршакларга тўлар деб.
Салим данакни уйда
Албат, экқум деб қўйди.
Лек шаҳарга кетгунча
Уни чақиб еб қўйди.

Неъмат ДУШАЕВ.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ЖУРНАЛИСТЛАР СОЮЗИ ТОШКЕНТ ТАШКИЛОТИДА

МАШҒУЛОТЛАРГА ЯКУН ЯСАЛДИ

Область нашриётлар, полиграфия ва китоб савдоси бошқармаси ҳамда Ўзбекистон Журналистлар союзи Тошкент ташкилоти ҳузуридаги район ва шаҳар журналистлари билан ишлаш комиссияси ташкил этган семинар машғулотларининг якуний машғулоти бўлди. Маълумки, семинар машғулотларида район ва шаҳар газеталари редакцияларининг масъул секретарлари олти ой давомида ўз билим ва маҳоратларини ошириб келишаётган эди.

Якуний машғулотда ТошДУ журналистика факультети декани профессор Ф. П. Нестеренко, район ва шаҳар журналистлари билан ишлаш комиссияси раиси Ш. А. Миралимов, бошқарма бош инженери С. И. Слободчикова сўзга чиқдилар. Пировардида барча тингловчилар имтиҳондан ўтказилди. Бунда айрим журналистларнинг билим ва тажрибаси етарли эмаслиги маълум бўлди.

Кадрларни тўғри танлаш ва жой-жойига қўйишда семинарнинг роли катта бўлганлигини тингловчилар қайд этдилар. Улар ҳар кварталда бир марта шундай машғулотлар ўтказиб туришни таклиф қилдилар.

А. АБДУСАМЕДОВ.

ЯРМАРКАЛАРГА МАРҲАМАТ

ЯНГИ йил кечаси ҳар бир оила байрам дастурхонининг чиройли, бежирим бўлиши ҳамда ширин-шакар маҳсулотлар билан безатилишини истайди. Бу борада Тошкент шаҳар бош савдо бошқармаси, «Ташплодоовощ» бирлашмаси ҳамда умумий овқатланиш бошқармаси томонидан Дзержинский номли майдонда, Карл Маркс кўчаси ва бошқа районларнинг гавжум ерларида 25—30 декабрь кунлари бўлиб ўтадиган ярмаркалар яқиндан ёрдам бериши мумкин.

Ярмаркалардан республикамиз областлари совхоз ҳамда колхозларида етиштирилган сабзавот-меавалар, картошка ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларини харид қилса бўлади.

Шунингдек, барча ярмаркаларда пойтахтимизнинг бир қатор ресторан ҳамда кафелари томонидан тайёрланган ширин-шакар кулинария ва қандолат маҳсулотлари савдо кўргазмалари ташкил қилинади. Бундан ташқари бу ерда арча учун безаклар, кичкинтойлар учун ўйинчоқлар ҳамда байрам совғаларини танлаб олиш мумкин. «Октябрь» колхоз бозорида эса Ўзбекистон ССР Ўрмон хўжалиги министрлигининг «Ўрмон инъомлари» савдо кўргазмаси ўтказилади.

Шу кунлари 3 минг тонна сабзавот, минг тонна картошка, 400 тонна мева, 600 тонна полиз маҳсулотлари, 165 тонна гўшт, қовун қоқи, майиз, ёнғоқ ва бошқа хил маҳсулотлар сотилади.

Катталар учун арча байрами

Бу йил шаҳримиздаги «Ёшлик» спорт аренасида биринчи бор катталар учун арча байрами ўтказилади. Байрам М. Горький номидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли давлат рус академик драма театри коллективи ташаббуси билан уюштириляпти. Театрнинг адабий бўлим мудири Н. В. Голованова бу янгиликни қуйидагича шарҳлайди:

— Катталар учун арча байрамида театримизнинг етакчи артистлари иштирок этишади. Томошабинлар ўзлари севган адабий асарлардан парчалар томоша қиладилар. Байрам давомида «Санъат юлдузлари ҳузурингизда» деган кўрсатув тўлалигича намойиш этилади. Унда сиз жаҳон ва совет эстрадаси намояндалари қўшиқларини тинглайсиз. Лекин бу қўшиқларни уларнинг ўзлари эмас, театримиз актёрларидан Владимир Баграмов, Нина Баграмова, Лариса Михайловалар ижро этишади.

Янги йил балини тайёрлашда театрнинг бош режиссёри В. Гвоздкога етакчи актёрлардан Г. Пачес катта ёрдам беряпти. Саҳнани безашда, костюм ва музика танлашда ўзига хос усулдан фойдаланилмоқда. Томоша викторина ва дискотекаларга уланиб кетади. Ёшлар завқ билан рақсга тушадилар, мунозара юритадилар, санъат ҳақидаги тушунчаларини ўртоқлашадилар.

Катталар учун арча байрами 1 январда бошланиб, 10 январгача давом этади.

Р. УСМОНОВА.

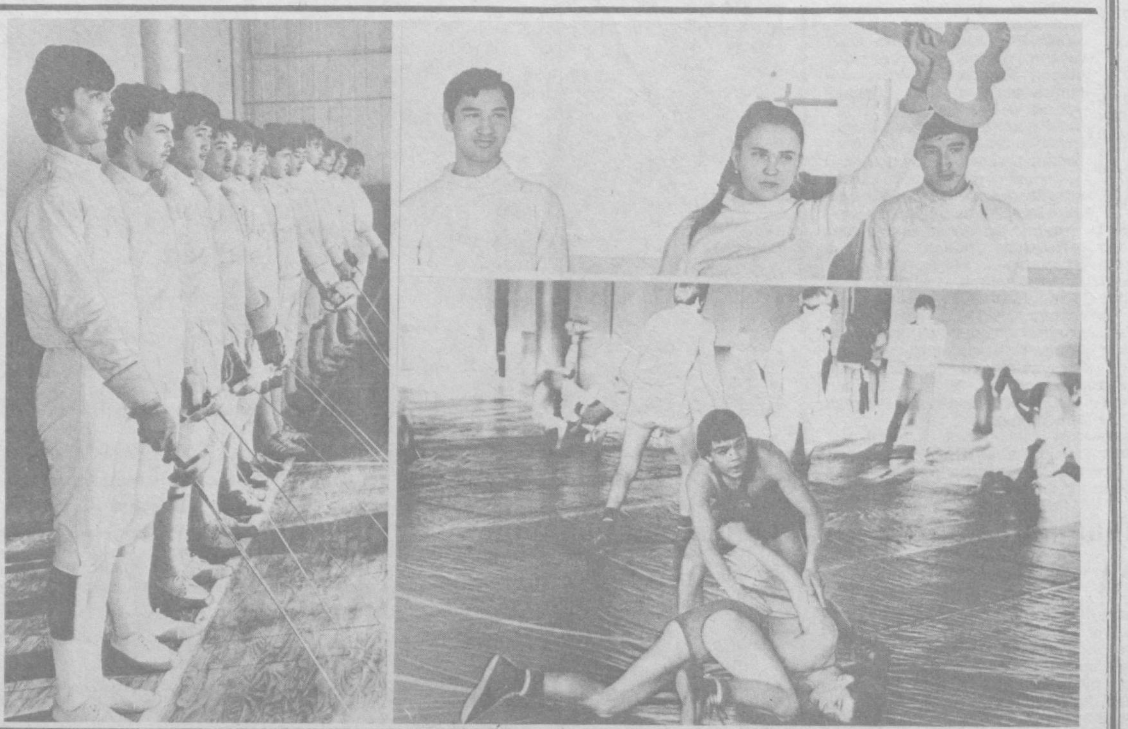

● ГЕРМАН ТИТОВ номли спорт мактабида қиличбозлик, кураш ва оғир атлетикачилар учун янги комплекс зали қуриб фойдаланишга топширилди. Суратларда: ана шу спорт залидаги дастлабки машғулотлар пайти.

Н. Шарипов фотолари.

МАДАНИЯТ ХРОНИКАСИ

СОВЕТ ФИЛЬМЛАРИ ФЕСТИВАЛИ

ЎЗБЕКИСТОНДА бошланган кино фестиваль Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилган кунга бағишланди. Фестиваль республика пойтахтида «Тенг ҳуқуқлилар оиласида» ҳужжатли лентасини кўрсатиш билан очилди.

Экранларда мамлакат студияларида яратилган бадиий ва ҳужжатли фильмлар намойиш этилади. Сеанслар бошланиши олдидан томошабинлар фильмларни яратган режиссёрлар, операторлар, артистлар билан учрашадилар.

Шундай учрашувлардан бири Тошкентдаги «Искра» кинотеатрида бўлиб ўтди. Бунда ёш режиссёр Фарид Давлетшиннинг «Амирнинг маҳфий саёҳати» лентасининг премьераси бўлди. Советлар ҳокимиятининг дастлабки йиллари Туркистондаги воқеаларни кўрсатувчи картина пролетар интернационализми кучини ёрқин ифодалайди. Фильм постановкачиси, бош ролларни ижро этган Машраб Кимсанов, Гулнора Абдураҳмонова, Альбина Эстеркина бу картинанинг яратилиши тўғрисида гапириб бердилар.

(ЎзТАГ мухбири).

САНЪАТ ҲАҚИДА ЛЕКЦИЯЛАР

Ўзбекистон ССР Давлат санъат музейида Улуғ Октябрнинг 70 йиллигига бағишланган лекторий иш бошлади. Музейнинг совет санъати бўлими илмий ходимларидан В. Хоминская ва Р. Еремян «Совет санъати» туркумида лекциялар тайёрладилар. Улар томонидан ўқилаётган «Совет санъатининг тараққий этиши», «Ўзбекистон тасвирий санъати», «Тошкентлик рассомлар 60—70 йилларда», «Совет Ўзбекистонида ҳайкалтарошлик санъати» каби мавзулардаги лекциялар санъат ихлосмандларида катта қизиқиш уйғотмоқда. Рангли тасвирлар воситасида олиб борилаётган лекциялардан сўнг санъатга оид фильмлар кўрсатилмоқда. Ҳар бир лекцияда ўртача 150—200 га яқин тингловчи-томошабин иштирок этаётир.

М. АҲМЕДОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ГИЛАМ—ХОНАДОН КЎРКИ

Юмшоқ ва чиройли гулли гилам хонадон кўрки бўлиши билан бирга уйларни иссиқ тутади, кўзни қувонтиради.

Табиий жун, жун аралашган ва синтетик калавадан тўқилган мўйли гиламлар ва полослар шовқинни ютади, иссиқни яхши сақлайди.

Ургут, Шаҳрисабз, Шофиркон шўх гулли полослари, Хиванинг мўйли гиламлари — Ўзбекистон халқ амалий санъатининг ажойиб намуналаридир.

Ўзбекистон маҳаллий саноат министрлиги корхоналарида тайёрланган гиламлар ва полослар йирик универмаглар, мебель магазинларида сотилмоқда.

«УЗМЕСТПРОМ» ИЛМИЙ-ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ (телефон 76-47-11).

БОҒЛАР УЙҚУГА КИРГАНДА...

Қиши организмида витаминлар тақчиллиги сезилади... Бундай пайтда.

ЯНГИ МЕВАЛАРДАН

ТАЙЁРЛАНГАН ИЧИМЛИК ВА ШАРБАТЛАР

КИШИГА БАРДАМЛИК БАХШ ЭТАДИ.

Мева ичимликлари — булар консерваларнинг янги хилларидир. Улар таркибида кўпгина биологик актив моддалар бўлганлиги учун ҳам кишининг ташналигини қондиради ва қувват бағишлайди. Магазинларда шарбатлар қуйиб сотиладиган бўлимларда тўйиб шарбатлар ичиш мумкин. Бундан ташқари банкалар ва сиғими 0,5 литрли шишаларга қуйилган олма-узум, анор, мандарин ичимликлари бор.

Баҳоси (ярим литрли идишда) 30—40 тийин.

СССР ДАВЛАТ АГРОСАНОАТ КОМИТЕТИ. «РЕКЛАМА» МАРКАЗИЙ АГЕНТЛИГИ.

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ (телефон 45-37-27).

Халқаро ҳаёт

ЛИВАНДАГИ ВАЗИЯТ

БАЙРУТ, 24 декабрь. (ТАСС). «Хавфсизлик зонаси» деб аталмиш зона миқёсида Зимрай тепалигида жойлашган Исроил танклари Мимас аҳоли пункти атрофларига фосфорли снарядлар ёғдирди. Натижада ёнғинлар чиқди, экинларга катта зиён етди. Бекаа водийсининг жанубий қисмида, шунингдек Шуая ва Хаспани қишлоқларининг атрофида босқинчилар аҳолини пулемётлардан ўққа тутдилар.

Мамлакат жанубидан олинган хабарларга кўра, Ливан ватанпарварлари қаршилик фронтининг жангчилари Ятер аҳоли пункти районларида ва Ахмадия тепаликларида агрессорнинг мустаҳкамланган позицияларини ракета ўқига тутганлар. Партизанларнинг муваффақиятли ҳаракатлари натижасида Исроил оккупациячи қўшинлари аскар ва техникадан талафот бермоқда.

Ўтган кунлар мобайнида Исроил авиацияси Ливан территорияси устида иғвогарлик мақсадида разведка учишлари қилди. Агрессорнинг самолётлари Байрут ва Сайда устига келганда бир неча бор товуш тезлигидан ўзиб уча бошлади. (Маълумки бунда қаттиқ қарсиллаш бўлади).

Фаластинлик қочоқлар лагерлари районларидаги вазият ҳамон кескинлигича қолмоқда. Ўтган кунлар мобайнида Байрут шаҳар атрофида «амал» ҳаракати билан шатила ва бурж Ал-Баражна лагерларидаги фаластинликлар ўртасида отишмалар чиқди. Ўлганлар ва ярадорлар бор.

● ШВЕЙЦАРИЯНИНГ Базел яқинидаги «Швайцерхолл» заводига қарашли «Сандос» концернида юз берган ёнғин 30 тонна заҳарли химикатларнинг Рейн дарёсига қўшилиб кетишига сабаб бўлди. Натижада дарёнинг Франция, Голландия, ГФР территорияларидан оқиб ўтувчи қисми сезиларли даражада зарарланди, табиатга жиддий зиён етказилди, балиқлар қирилиб кетди, кўпгина аҳоли пунктлари сувсиз қолди. Суратда: Голландияда Рейн дарёси суви текшириб кўрилмоқда.

АПН—ТАСС фотоси.

ЭРОН—ИРОҚ УРУШИ АВЖ ОЛМОҚДА

БАҒДОД, 24 декабрь. (ТАСС). Бош ҳарбий қўмондонлик ахборотида маълум қилинишича, ўтган кунларда Ироқ авиацияси 210 марта, кейинги уч кунда 577 марта жанговар учиш қилган. Самолётлар Шуш, Сумар районларида ва Керманшоҳ (Бахтаран) шаҳрида душманнинг ҳарбий лагерлари ва қўшинлари йиғилган жойларга ҳужум қилди. Ахборотда Керманшоҳдаги цемент заводи, Шоҳободдаги (Исломободе ғарб) ҳарбий омбор ҳамда «Имом Хасан» конидаги нефть ҳайдайдиган станция бомбардимон қилинганлиги айтилади. Эрон соҳили ёнида танкер ва икки «денгиз нишони» маҳв этилган.

Эрон самолётларининг Сулаймония ва Ханакин шаҳарларига қилган ҳужумлари натижасида 12 киши ўлган ва 100 киши ярадор бўлган. Эроннинг узоққа отадиган артиллерияси Ироқдаги бир қанча шаҳарлар ва аҳоли пунктларини тўпга тутди, дейилади ахборотда.

НИКОСИЯ, 24 декабрь. (ТАСС). Эрон авиацияси Ироқнинг Али ал Ғарбий ва ал Микдадия шаҳарларидаги иқтисодий ва ҳарбий объектларни бомбардимон қилди, деб хабар беради ИРНА агентлиги. Ўтган кунлар мобайнида артиллерия фронт линияси бўйлаб, Ироқ территориясининг ичкарилигида душман қўшинлари йиғилган районларни тўпга тутишни давом эттирди. Басра тўп ва ракета ўқига тутилди. Абдаллах бўғозида Эрон ҳарбий денгиз кучлари Ироқнинг учта ҳарбий кемасини ғарқ қилиб юборди.

Ироқ авиациясининг Исломободе Ғарб ва Бахтаранга кеча қилган ҳужумлари вақтида 72 киши ўлди ва 200 дан кўп киши ярадор бўлди, деб хабар беради агентлик.

ПЕНТАГОН ЯНА АВИАНОСЕЦЛАР ҚУРМОҚЧИ

ВАШИНГТОН, 24 декабрь. (ТАСС). АҚШ мудофаа министрлиги «Нимиц» классига мансуб яна иккита атом авианосецини қуришга қарор қилди. Ҳарбий идора расмий вакилининг айтишича, идора ана шу мақсадлар учун 1988—89 молия йилларида конгрессдан 1,4 миллиард доллар сўраш ниятидадир. Пентагоннинг ҳисоб-китобларига кўра, шу кемалар жами 6,9 миллиард долларга тушади. Уларнинг биринчиси 1995 йилда, иккинчиси эса 1998 йилда сувга тушиши кутилмоқда.

Ҳозирги вақтда дунё океанида АҚШ ҳарбий-денгиз кучларининг 14 та авианосеци сузиб юрибди. Шулардан 4 тасига ядровий мотор ўрнатилган. Америка кемасозлик корхоналарида «Авраам линкольн» ва «Жорж Вашингтон» атом авианосецлари ҳам қурилмоқда. Бу кемалар 1989 ва 1991 йилларда сувга туширилади. Шундай қилиб, Қўшма Штатлар денгизларда ҳарбий стратегик жиҳатдан устунликка эришиш мўлжалида ўз ҳарбий-денгиз кучларининг қувватини анча мустаҳкамлаш умидидадир.

ПОКИСТОН ЯДРО ҚУРОЛИ ЯРАТИШГА УРИНМОҚДА

ДЕҲЛИ, 24 декабрь. ТАСС мухбири Сергей Кармалито хабар беради: Ғарб давлатларининг йўл қўйиб беришлари туфайли Исломободдаги режим ўз ядро қуролини яратиш мақсадида иш олиб бормоқда. Бугун «Ҳиндустан таймс» газетасининг хабар беришича, Покистон Америка, Ғарбий Германия, Англия ва Франция компанияларининг воситачилиги орқали плутоний ишлаб чиқариш учун ядро реакторларида фойдаланиладиган ғоят сифатли анчагина графитни қўлга киритишга уринмоқда. Бу ҳаракатлар Исломобод атом бомбасини тайёрлаш ниятида эканлигини очиқ-ойдин тасдиқловчи навбатдаги далилдир, деб таъкидлайди газета. Ғарб экспертлари, деб ёзади «Ҳиндустан Таймс» газетаси, Покистоннинг Кахутадаги ядро маркази ҳозир уран-235 ни 90 процент даражасига қадар саралашни таъминлаш қобилиятига эга эканлигини кўрсатувчи аниқ маълумотларга эгадирларки, ядро қуролини яратиш учун шундай сараланган уран зарурдир.

Бомбайнинг яхши хабардор «Блитц» ҳафталик газетаси Покистон ядро қуролида ишлатилувчи портлатиш қурилмаларининг компонентларини, ядро объектлари учун пўлатнинг махсус сортлари ва ҳар хил машина — ускуналарни АҚШ, Англия, ГФР ва Франциядан келтириб бўлганлигини ёзади.

Спорт

ВОЛЕЙБОЛЧИЛАР ЧЕМПИОНАТИ

● СВЕРДЛОВСК ВА ЗАПОРОЖЬЕ шаҳарларида аёллар ўртасида волейбол бўйича мамлакат чемпионати олий лига қатнашчиларининг ўйинлари давом этмоқда. Тошкентнинг «Автомобилист» командаси навбатдаги турда ЦСКА билан учрашиб, 0:3 ҳисобида ютқазди. Тўрт турдан сўнг вакилларимиз иккита ғалабага эришиб, иккита ўйинни бой беришди. Охирги турдаги бошқа учрашувларда қуйидаги натижалар қайд қилинди: ТТУ—«Уралочка-2» — 3:1, «Уралочка» —«Динамо» (Москва)—3:1.

ЮКСАК УНВОН МУБОРАК

● СССР физкультура ва спорт Давлат комитети эришган катта ютуқлари учун бир группа тренер ва спортчиларга юксак унвонлар берди. Тошкентлик эркин курашчи Махарбек Хадарцевнинг номи спорт мухлисларига яхши таниш. У республикамиз ва совет спорт шарафини йирик халқаро мусобақаларда муваффақиятли ҳимоя қилиб келмоқда. Бу йил эса ўз вазнида жаҳон чемпиони деган юксак унвонга муяссар бўлди. Спортдаги ана шу ютуқлари учун унга «СССРда хизмат кўрсатган спорт мастери» деган юксак унвон берилди.

СОВРИНДОРЛАР САФИДА

● ПЕРМЬ областининг Часовой шаҳри яқинида чанғи фристайлу (чанғи билан масофа босиб ўтиш давомида турли акробатик машқлар бажариш) бўйича Бутуниттифоқ турнирида республикамиз вакиллари кутилганидан кўра яхши натижа кўрсатдилар. Жумладан, Ўзбекистон Давлат физкультура институти студенти Васелина Семенчук уч марта биринчи ва бир марта иккинчи ўринни эгаллади. Ирина Черникова битта биринчи, иккита иккинчи ўринни олди. Марат Абдулатипов эса учинчи ўринни эгаллади.

Редактор Н. НАСИМОВ.

ТВ

БУГУН

● МТ 1

9.00 «ВРЕМЯ». 9.45 «Орзу-умидлар даври». Бадиий фильм. 11.25 «Дунё ва ёшлар». 12.00 «Шаҳзода Флоризелнинг саргузаштлари». Уч серияли телевизион бадиий фильм. 3-серия. 13.05 «Дастхат». Юқори синф ўқувчилари учун адабий викторина. 14.20 Янгиликлар.

* * *

15.30 Янгиликлар. 15.50 «РАПОнинг иш кунлари». Телефильм (Киев). 16.20 «Рус тили». 16.50 Н. Носов қаҳрамонлари экранда. «Бизнинг ҳовлимизда яшовчи Билмасвой». 2-серия — «Катта сюрприз». 18.00 Рус музейи. Тарихий живопись. 18.30 «Ҳамдўстлик». Тележурнал. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.35 Литва ССР «Ляломай» хор коллективи куйлайди. 19.55 «Агар соғлом бўлай десанг!». 20.10 «Музикали ринг». Ленинграддан кўрсатилади. 21.30 «ВРЕМЯ». 22.00 «Аслини олганда». «ДАВЛАТ ҚАБУЛИ: СИФАТ УЧУН КУРАШ». Телекўприк. 23.30 РСФСРда хизмат кўрсатган артист Л. Рюмина куйлайди. 24.00 «Дунё воқеалари».

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика. 9.15 «Сизга табассум ҳадя этаман». Телефильм (Новосибирск). 9.35, 10.35 Тарих. 4-синф. Сўнмас у кунлар шуҳрати (Гражданлар урушининг қаҳрамонлари). 10.05, 13.05 Инглиз тили. 11.05 СПТУ ўқувчиларига. Умумий биология. Ч. Дарвин. Хилларнинг келиб чиқиши. 11.35, 12.35 Тарих. 7-синф. Иван Грозний даври. 12.05 «Онамларнинг мактаби». 13.35 «И. И. Обломов ҳаётидан бир неча кун». Бадиий фильм. субтитр билан («Мосфильм»). 1 ва 2-сериялар. 15.50 Янгиликлар.

* * *

18.30 Янгиликлар. 18.45 «Жаҳон музика маданияти хазинасидан». Р. Шуман. Фортепьяно ва оркестр ижроси учун ля минор концерти. 19.40 «ЭДУАРД АСАДОВ. ЖАНГ ҚИЛЯПМАН, ИШОНАМАН, СЕВАМАН». Телефильм премьераси. 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар!». 20.50 «Ровесник». Киножурнал. 21.00 Волейбол бўйича СССР чемпионати. Хотин-қизлар. АДК (Олмаота) — «Коммунальник» (Минск). Запорожьедан кўрсатилади. 21.30 «ВРЕМЯ». 22.00 «МАОРИФ САМАРАЛАРИ». Телеспектакль премьераси. 00.30 Баскетбол бўйича СССР чемпионати. Эркаклар. «Жальгирис» — МАСК.

● ЎзТВ

7.25 Ритмик гимнастика. 7.50 «Салом, кичкинтойлар!». 8.00 «Ўринбосарлар улғаймоқда». 8.30 «АХБОРОТ». 8.50 «Инженерлик (Михайловск) саройи». Телефильм.

* * *

16.30 Кўрсатувлар программаси. 16.35 Болалар учун фильм. «Эртак бошланади». 17.05 «Бу сизга ўйинчоқ эмас». Телефильм. 17.30 Рус адабиёти. Н. А. Некрасов ҳаёти ва ижоди саҳифалари. 18.00 Янгиликлар. 18.10 «Зарница-86». Мактаб ўқувчиларининг Улуғ Ватан уруши ветеранлари билан учрашуви. 18.50 Мультфильм. 19.00 «Ноз-неъмат бунёдкори». 19.30 «АХБОРОТ». 19.45 «Шимолий Тиман». Телефильм. 20.00 «Инсон ва қонун». 20.30 «АХБОРОТ». 20.50 Ўзбек куйларидан концерт. 21.30 Москва. «ВРЕМЯ». 22.00 «Дўстлик экрани». Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон телевидениеларининг биргаликдаги программаси. Олмаотадан кўрсатилади. 23.05 «Эртага — премьера»

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
/«Ташкентская правда»/
ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ОБКОМА КОММУНИСТИЧЕСКОЙ ПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА И ОБЛАСТНОГО СОВЕТА НАРОДНЫХ ДЕПУТАТОВ

БИЗНИНГ АДРЕС: 700083, ТОШКЕНТ ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32

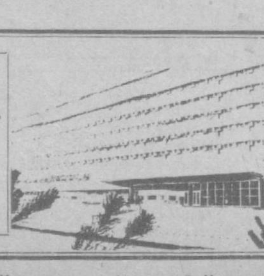

Редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748, масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750. БЎЛИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар — 334048, 325354; партия турмуши — 325778; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325556; қишлоқ хўжалиги — 325647; пропаганда — 337010, 325749; совет қурилиши — 325733; маданият — 325767; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325645; тунги навбатчи — 325553; эълонлар бўлими — 325727.

Р. 00865. Б. 1783. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС: 64684. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12